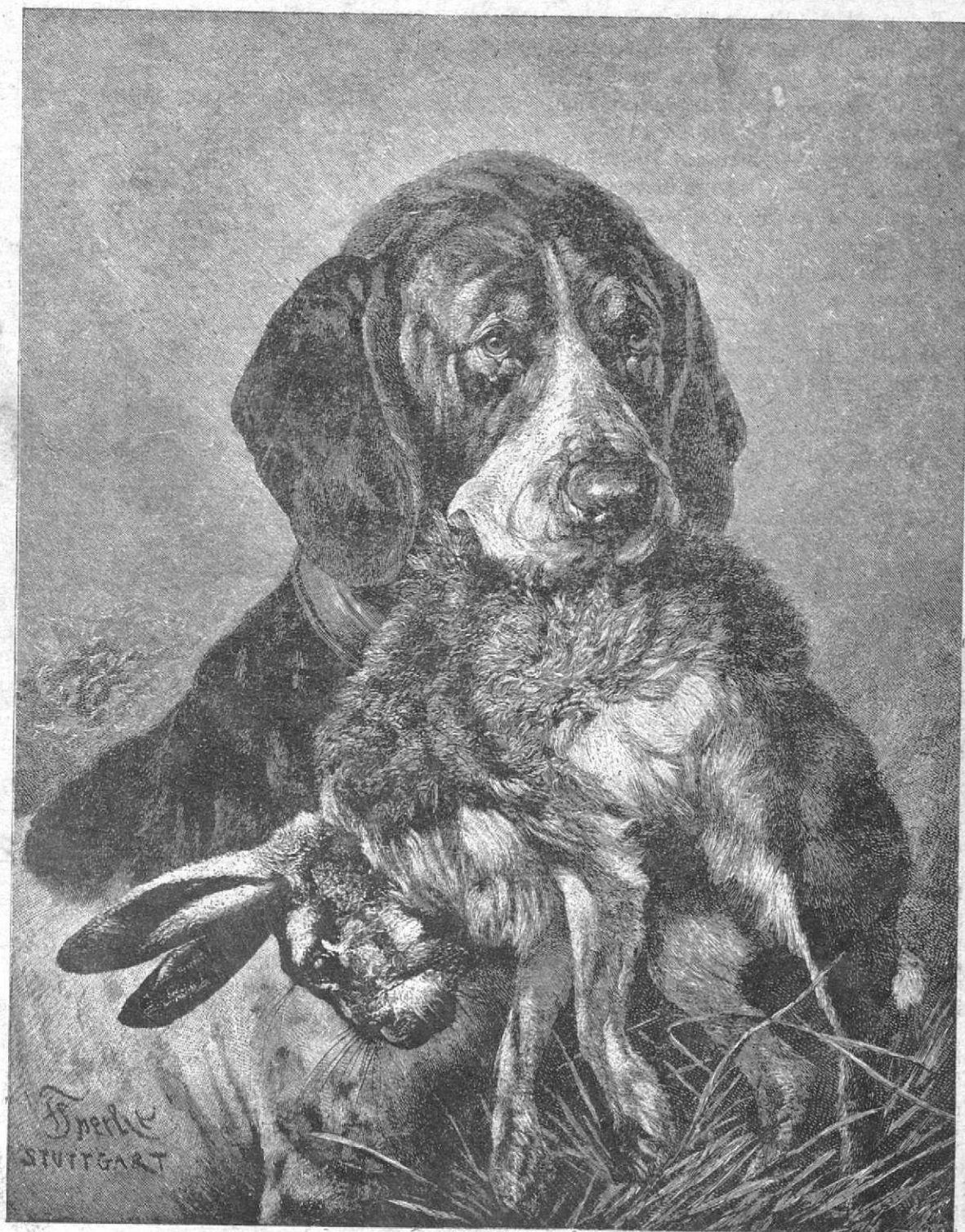

ЛОВНА ПРОСВѢТА

№ 5. (двоенъ)

1 май 1927 год.

Год. II.

ИЗДАНИЕ „ЛОВНА ПРОСВѢТА“, УЛ. „ПАТРИАРХЪ ЕФТИМИЙ“ № 90 — СОФИЯ

Съдържание на брой 5, год. II.

1. Професоръ Д-ръ Ст. Петковъ — Ловното дѣло и растителната украса на България.
2. Ловна просвѣта — Димитъръ Илиевъ, Кацаровъ.
3. Иванъ Сокачевъ — Да спасимъ последното „Елдорадо на лова“ въ България.
4. Аленъ Макъ — Чудесенъ месецъ май (стихотворение).
5. T. du M. — Защо при прелетяването си птицитѣ летятъ въ правилна форма.
6. Гр. Ив. Грозевъ — Риборазвъждането въ езерата.
7. Елмо — Справочникъ за ловеца
8. Г. Т. Панчевъ — Грижи за ловното оржие и припаси презъ неловния сезонъ.
9. Ловенъ и рибарски речникъ.
10. Девисилъ — Хигиена на ловното куче.
11. Охотникъ — Тодорови кукли.
12. Горски Царъ — На ловъ за глухари.
13. Куртъ Блоедорнъ — Първата жирафа.
14. Горско ловно и рибно стопанства.
15. Законъ и уставъ.
16. Отъ тукъ — отъ тамъ.
17. Ловни вести.
18. Наша поща.

ЛОВНА ПРОСВѢТА

ГОДИНА II.

Мѣсечно списание за проповѣждане обичъ и познаване на природата, ратува за закрила на природнитѣ богатства, ловна просвѣта, ловенъ и риболовенъ спортъ и рибарство, ловно стопанство и полезни знания за живота на открито.

Урежда редакционенъ съветъ.

Ще излиза всѣки месецъ, освенъ юлий и августъ. Годишенъ абонаментъ 100 лева.

Адресъ: „Ловна Просвѣта“, улица „Патриархъ Ефтимий“ № 90 — София.

ИЗГУБЕНО КУЧЕ

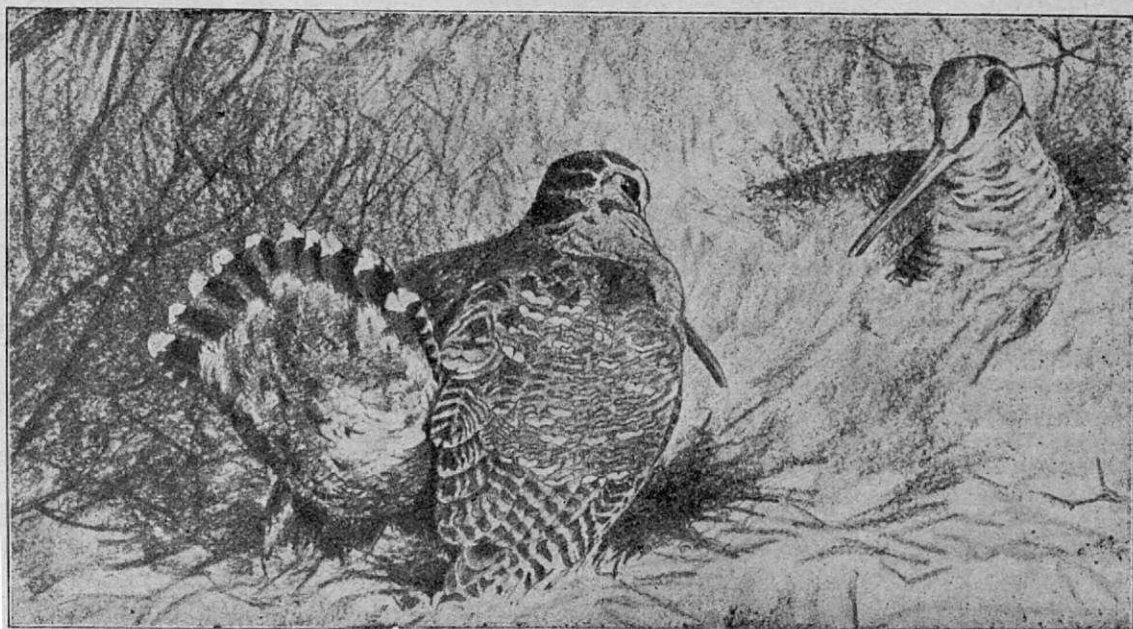
СЕТЕРЪ, 13 МЕСЕЧЕНЪ

мжко, бѣло, голѣмо ясно желтеникаво петно на гърба, уши ясно желти, опашка дълга рунтава.

ОБАЖДА СЕ НА „БРИКЪ“

Откривателя да съобщи на В. Хр. Дановъ — София, ул. Славянска № 9 или книгоиздателство Хр. Г. Дановъ, бул. Дондуковъ № 9., срещу възнаграждение.

Печатница „Радикалъ“, ул. Витошка № 28 — София, телефонъ 1344.

Професоръ Д-ръ Ст. Петковъ.

Ловното дѣло и растителната окраса на България.

Ловно дѣло и растителна окраса на България! Какъвъ особенъ интересъ може да буди у ловеца това оригинално съчетание на две диаметрално противоположни стопанско-икономични отрасли изъ живата природа на България? Тѣй, може би, ще си зададатъ въпросъ нѣкои отъ по-страстнитѣ и кжсогледни ловци. Въ що би могло да ни заинтересува ловното дѣло изобщо, та да поддържае връзки съ организациитѣ му? Рѣзко биха възразили, може би, нѣкои отъ строго консервативнитѣ лесовѣди. Но, ако и еднитѣ и другитѣ се заинтересуватъ по-отблизу съ смисъла му, па разсѣдятъ всестранно и издълбоко, ще се убедятъ, може би, че то, постигнато разумно, действително би представляло щастливо звено между лесовѣди и ловци; то би допринесло твърде много за подобрението, поддържането, преуспѣването и рационалното използване както на растителната окраса, тѣй и на ловната фауна у насъ. И наистина, както между ловната фауна и растителната окраса сѣществуватъ взаимни отношения въ свръзка съ общия смисълъ на живата природа изобщо, тѣй между истинскитѣ и съзнателни ловци, отъ една страна, и съзнателнитѣ и прозорливи лесовѣди отъ друга, има допирни точки отъ общъ и личенъ интересъ. Да се разберемъ.

* * *

За да схванемъ, какви могатъ да бждатъ взаимнитѣ отношения между ловната фауна и растителната окраса, достатъчно е да сравнимъ една нормално залесена страна съ друга съвършенно оголена, каквито у насъ тъкмо не липсватъ. Докато по първата, благодарение на нормално разпредѣлената дървесна и храстова растителность, влагата бива равномерно разпредѣлена, почвата — всжде пропита съ вода и изобщо по нея не липсватъ чести извори, рѣки, водопади и разливи; докато по нея презъ дейния периодъ лудо се развива разнообразна, пищна и прохладна растителность; докато, най-подиръ, при такива благоприятни въвъ всѣко отношение на живота условия, по нея въ гѣмжило се разплодватъ и развъждатъ всички видове мѣстни диви и питомни животни, мѣстни и прелетни птици, които задоволяватъ най-страстно взискателния ловецъ, — по втората царя вѣчно пустиненъ външенъ видъ: лишена отъ дървесна и храстова растителность, лишена бива и отъ необходима влага въ въздуха и вода въ почвата; по нея пресъхватъ и извори и потоци и реки; по нея загасва отрано и тревистата растителность, а съ нея заедно угасва и всѣка надежда за животъ, защото за последния липсватъ най-елементарнитѣ усло-

вия — храната и водата. Е добре, кой от лесовъдът не знае, че по такива пусти мѣста културнитѣ тревисти растения мжчно успѣватъ, и кой от ловцитѣ не допуска, че по тѣхъ и ловътъ е съвсемъ оскуденъ, защото, освенъ храна и вода, нѣма най-елементарната естествена закрила за инакъ беззащитнитѣ животни.

Отъ предаденитѣ нѣколко реда ясно изпъква, че, безъ разумно разпредѣлена и нормално поддържана дървесна и храстова растителна окраса, или безъ такава отгледана отъ самата природа, а унищожена отъ намѣсата на човѣшката рѣка, страната става мжчно обитаема не само

Защото, наистина, има нѣкои животни, които сж вредни за растенията, но има твърде много и такива, които сж извънредно полезни, унищожавайки самитѣ вредни животни или тѣхнитѣ вредни стадии на развитие. Достатъчно е въ туй отношение да се посочатъ цѣлъ брой насекоми и тѣхни яйца, какавиди и гжсеници, отъ една страна, и цѣлъ брой отъ мѣстни и прелетни птици и други катерливи животни, които ги унищожаватъ. Следователно, не е ли ясно, че и лесовждното дѣло има интересъ отъ правилния развой и крайнитѣ цѣли на ловната организация въ България?

Гости на Пирина.

за човѣка, ами и за самитѣ животни, които съставятъ предмета на неговото ловно дѣло. Следователно, отъ морално и материално гледище и той като ловецъ е задълженъ да влага грижи за възобновяването, поддържането и пазенето на растителната окраса изобщо.

Отъ друга страна, ако и лесовъдътъ, който е постояненъ обитателъ на нашитѣ дървесни и храстови природни или изкуствено обзаведени посадения, не вложеше грижи за разплода, размножаването и закрилата на горскитѣ и храстови ловни животни и птици, ако оставѣше последнитѣ да се изтрѣбватъ безразборно и презъ всѣко време на годината, той би повредилъ не само на ловното дѣло, ами до висша степенъ на лесовждното.

* * *

Направениятъ кратъкъ паралелъ ясно изтъква, че между растителната окраса и ловнитѣ животни и птици има една неразривна връзка преди всичко по отношение на самия животъ, защото горската и храстова растителностъ създава и поддържа условията за последния. Безъ нея мжчно се развива и тревистата растителностъ, която служи за храна на много животни и птици, а и безъ тази последната, не биха могли да вирѣятъ и самитѣ ловни животни и птици.

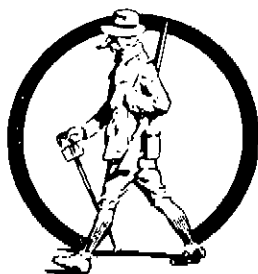
Ясно е следователно, че ловното дѣло и растителната окраса сж въ тѣсна зависимостъ помежду си; въ тѣсна зависимостъ по между си трѣбва да бждатъ и човѣцитѣ, които ги организиратъ, под-

държатъ и използватъ. Както лесовъдитъ край своето горско дѣло ще трѣбва да се грижатъ и за опазването и правилното използване на лова, тъй и ловцитъ, преследвайки съвременно своитъ ловни цели, ще трѣбва да гледатъ на растителната окраса и специално на горската и храстова растителностъ като на светиия, въ която главно се развъждатъ и отглеждатъ тѣхнитъ ловни животни и птици — единствена крайна целъ на тѣхното дѣло. Въ този смисълъ би трѣбвало да се съгласуватъ помежду си Законътъ за лова и оня за горитъ, за да може да се наложи една по-сигурна и строга контрола.

И тъй ловци отъ една страна и лесовъди отъ друга ще трѣбва да се съгласуватъ въ крайнитъ си цели и еднакво да ратуватъ противъ браконерството срещу горското и ловното дѣло; разумното обзавеждане, правилното поддържане и рационалното използване на растителната окраса и лова трѣбва да имъ бждатъ обща света заветна мечта. Само тъй цѣла

България единъ день би се покрила съ правилно разпредѣлена китна и гиздава тревиста, дървесна и храстова растителностъ и би се радвала на едно действително съвременно и целесходно организирано, па и рационално използвано ловно дѣло.

Най-подиръ, нека отбележимъ още, какво ние не се съмняваме, че, ако не днесъ или утре, то поне въ най-близко бждеще, както лесовъднитъ тъй и ловнитъ организации сигурно на пръвъ планъ ще замислятъ особени общи и частични растителни разсадници и разплодни ловни станции; първитъ отъ тѣхъ да служатъ за разширение и разхубавяване на растителната окраса, а вторитъ — за подобрене и закрила на дивата и питомна наша ловна фауна. Е добре, тъкмо при обзавеждането, организирането и поддържането на тѣзи разсадници и станции не би било зле да се назърне и въ предадениетъ отъ насъ въ горната канава мисли за обща съгласувана дейностъ.

Димитъръ Илиевъ Кацаровъ

(по случай 40 годишнина на служба народна и обществена)*)

Въ областта на нашето ловно дѣло малко сж Кацаровци. Ловецъ презъ течение на цѣли 35 години, високо културенъ, природно наблюдателенъ, трудолюбивъ и съ любознателностъ, рѣдка и научно обоснована, той е днесъ една отъ най-симпатичнитъ фигури въ нашия ловенъ свѣтъ.

Знаемъ, че природната скромностъ на този труженикъ ще възнегодува срещу нашето желанне да го посочимъ като образецъ на днешнитъ и бждащитъ български ловци — това е нашата цѣль. Не да го прославимъ, не и да го ласкаемъ — огъ това потрѣба не чувства той. Дѣлата

му сж слава, а коравата душа на стария боенъ генералъ малко се нуждае отъ ласки. Но ние се нуждаемъ отъ примѣри и образци — единъ между които е Димитъръ Кацаровъ.

Той е единъ отъ най-добритъ ученици-ловци на покойния Г. К. Христовичъ. Двамина единъ къмъ другъ питаеха взаимнопочитъ и привързаностъ отъ годинитъ на буйна младостъ. Ние сме свидѣтели на голѣмата вѣра, която Христовичъ имаше въ своя ученикъ. Като ратникъ въ ловното ни дѣло, Христовичъ бѣ носителъ на една голѣма идея, която и обезсмърти името му. Тя е: „Закриляйте природата“.

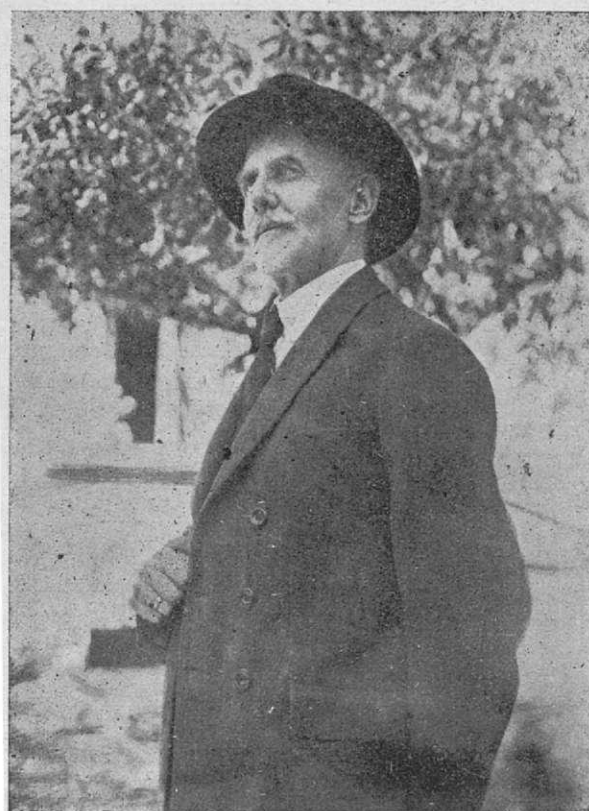
Д. Кацаровъ продължи дѣлото му и въ своитъ статии по запазването на дивеча: „Въ закрила на мечката“, „Въ за-

*) Випуска отъ 1887 г., Априлци, единъ отъ чинитъ офицери е и Димитъръ Илиевъ Кацаровъ. на 10 май т. г. празнува четиредесетъ годишнината си.

щата на орела“, и пр., повдигна единъ въпросъ отъ най-голѣма важность. И сега, когато виждаме, че сжщиятъ тоя въпросъ се повдига въ Германия и другаде, ние не можемъ да не отдадемъ почитъ Кацарову, че той съсъ сжщата обичъ и преданность остана да продължи дѣлото на първоучителя ни.

За първи пжть Д. Кацаровъ активно участвува въ живота на Ловната орга-

лото, каквито бѣха покойнитѣ: Полковникъ Рясковъ, Вернаца, Георги Христовичъ, Хр. Велевъ, Д. Даскаловъ, капитанъ Ракаровъ, Василъ Юруковъ, Атанасъ Кифаловъ и живитѣ още: Генералъ Ботевъ, Григоръ Кантарджиевъ, Т. Гладиевъ, Капитанъ Д. Кацаровъ, Капитанъ Маргинъ, Капитанъ Радковъ, Ат. Колевъ и др. Тѣмъ Ловната организация дължи твърде много, за да се осждимъ заслужено, дето никой

Димитъръ Илиевъ Кацаровъ

низация презъ 1900 год., когато е избранъ въ Настоятелството на Софийското ловно д-во, като членъ на Редакционния комитетъ на сп. „Ловецъ“ (тогава издаванъ отъ Софийското дружество).

Презъ 1901 година II ловенъ конгресъ го избра за членъ въ Ловната управа, а презъ 1902 год. е избранъ за председателъ на редакционния комитетъ на сп. „Ловецъ“. Презъ онова време, отъ което ни отдѣлятъ повече отъ три десетилѣтия, издаването на сп. „Ловецъ“, дѣло само на Софийското д-во, е било свързано съ неимоверни финансови трудности. За да изтрае списанието, потрѣбни сж били искрени идеалисти, преданни ратници на дѣ-

не се сети да почете тѣхната голѣма дейность, поне когато „Ловецъ“ завърши своята 25 годишнина.

Епохата между 1900—1905 бѣ тревожна и критична за ловното дѣло и ловната организация. Министерството на земледѣлието бѣ подготвило единъ законопроектъ по лова, който туряше кръсть на демократичното ловоползване и, както е било въ среднитѣ вѣкове, правѣше дивеча частна собственость. Само голѣмата самоотверженость и любовъ къмъ дѣлото на Христовича и сътрудничеството на неговитѣ другари, между които на видно мѣсто и Д. Кацаровъ, като председателъ на редакционния комитетъ на сп. „Ловецъ“,

можаха да отклонят голѣмото зло и да *спасят* организацията. За една своя уводна статия въ бр. 12 отъ 1902 г. на сп. „Ловецъ“, капитанъ Кацаровъ е билъ строго мъмранъ отъ Военното министерство по искане на Министерството на земледѣлието. Разбира се, това не е спрѣло предання на ловното дѣло Кацаровъ да продължи доблестно изпълнението на своя дългъ.

Още въ 1900 година, като членъ на редакционния комитетъ, въ една отлична уводна статия въ бр. 4 на сп. „Ловецъ“ той за първи пътъ обстойно повдигна онзи голѣмъ въпросъ за дълга, що иматъ здруженитѣ български ловци къмъ народа, въ замѣна на отстъпенитѣ блага — въпроса за стрѣлковото дѣло въ ловната организация. Тази статия и днесъ може да поучи нине отговорнитѣ за изпълнението на тази длъжностъ лица.

Димитъръ Кацаровъ обича своя народъ и благоговѣе предъ неговото историческо минало. Като дѣецъ въ организацията, той изрази тази своя обичъ чрезъ откритите отъ него съвсемъ нови страници въ нашата ловна литература: „Изъ ловната история на старигѣ българци“. Той пръвъ показва на българскитѣ ловци величавата фигура на конника ловецъ, издѣлбанъ на Мадарската скала, и по тоя начинъ откри въпроса да свържемъ нашата хубава организация съ славното историческо минало на българското племе.

Когато презъ 1921 година трѣбваше да се възобнови сп. „Ловецъ“, замрѣло презъ войнитѣ, единодушно бѣ посоченъ Д. Кацаровъ, като най-подходяще за целта лице. И той оправда напълно надеждитѣ. Възнаграденъ много скромно — съ 1000 лева мѣсечно, — спъванъ поради неотпускане средства за клишета и пр., той можа да даде такива хубави статии, да насочи списанието въ такъвъ духъ, че организацията да добие онзи недостигнатъ подъемъ, който намѣри ярко изражение въ първия и величественъ Варненски ловенъ съборъ. Тия резултати Д. Кацаровъ доби съ упоренъ трудъ, съ своята вещина, познаване на дѣлото, подбиране на сътрудницитѣ и само благодарение високитѣ си качества като ловецъ, защото милиона, съ който се купи впоследствие ловния домъ, бѣ икономисанъ за смѣтка на списанието.

Но той не само е редактиралъ списанието. Въпреки преклонната си възраст, е ходилъ на всѣкжде по учреждения, министри и др., дето е трѣбвало

да се отстояватъ правата на организацията или пъкъ да се ходатайствува за нѣщо. Не малко Русе и Бургазъ нему дължатъ спасението на своитѣ ловни паркове.

Димитъръ Кацаровъ е и непосредственъ участникъ въ изработване на новитѣ: уставъ, законъ и правилници, където неговиятъ авторитетъ и познания сж имали решително значение. За тази авторитетностъ е спомогнало и обстоятелството, че, намирайки се три години въ странство (Австрия и Германия), като младъ офицеръ, благодарение на връзкитѣ, които е ималъ, е можалъ да вижда често тамошнитѣ ловни ревири и да се запознае съ тѣхното устройство.

Като ловенъ писателъ Димитъръ Кацаровъ е познатъ и любимъ на цѣлия ловенъ свѣтъ. Той е боравилъ въ много области на ловното дѣло. И до днешенъ день неговитѣ описания: „Отъ София до Кюприя“, „Изъ ловнитѣ ми записки“ и др. сж перли въ нашата ловна книжнина и се четатъ съ наслада. Той продължава да пише по много ловни въпроси и въвѣ всѣка негова статия проличава ясна ловна мисль, вещина, откровенностъ и сила.

Като ловецъ въ полето, Димитъръ Кацаровъ е единъ примеръ за подражание: въ ловътъ той търси наслада за душата си, наблюдава и съзерцава природата, пестеливъ въ биенето на дивеча, напълно трезвенъ — той показва, че истинскитѣ ловецѣ трѣбва да съчетае думитѣ съ дѣлата.

Въ своята общественно-организационна дейностъ той всѣкога е билъ прѣкъ, откровенъ, правдивъ и, дѣто трѣбва, не се е боялъ да посочи недостатъцитѣ на нашия организационенъ животъ.

Неговата ловна дейностъ е тъй продължителна, голѣма и богата съ дѣла, че въ деня, когато празнува 40 години служба на Родината, когато носи съзнанието въ гърди, че ѝ е служилъ преданно, като единъ отъ учителитѣ на българската артилерия, достигналъ до високия постъ, неинъ инспекторъ, ще си припомни тая ловна дейностъ и ще се радва, че покрай тежката си служба на Отечеството, можалъ е да посвети плодоносни минути на Ловната организация.

Въ неговото лице ние приветствуваме и всички ония негови живи съратници, за които споменахме по-горѣ. Желаямъ имъ здраве, за да продължатъ дѣлото на стари и вѣрни стражи на ловното ни дѣло.

Ловна Просвета.

Ив. Сокачевъ.

Да спасимъ последното „Елдорадо“ на лова въ България.

Бѣ време, когато подобни възгласи подканяха съзнателнитѣ български ловци да се загрижатъ за Рила, Родопитѣ, стария Хемусъ, Средногорието, Витоша и пр. въ ловно отношение.

Грижихме ли се или не — това ще каже историка на ловното дѣло въ България. Но истината е една: тържественния походъ на опустошението довършва предъ очитѣ на тридесетъ хилядната ловна организация последнитѣ благородни представители на горскитѣ диви обитатели.

Днесъ ние отправяме последния възгласъ, защото по нашата хубава земя остана само единъ кжтъ, който може да носи името „Елдорадо на дивеча“ — духовитъ и сполучливо нѣкога, следъ балканската война, дадено на златна Добруджа отъ стария ратникъ Д-ръ Ст. Маргинъ и включено въ завършека на статията му: „Ловътъ въ Добруджа“, съсъ следнитѣ прочувствени слова: „Обичамъ те и като люлка на моитѣ дѣди и като Елдорадо на лова“.

Въ оня девственъ жгълъ на нашата родина, дето отъ изтокъ Черно Море пришепва неизбежни вѣковни блѣнове на племето ни; дето река Резвая отвѣжда пѣргава черна мрѣна и пѣстърва, е това последнѣо наше „Елдорадо на дивеча“.

Вѣковни гори се стелятъ по тази частъ на Родината ни, а подъ тѣхния гостолубивъ покривъ сж намѣрили последнѣо убежище въ Малкотърновскитѣ и Василиковски джбрави хиляди сърни, стотици елени, диви свини, златки, бѣлки и пр. Още преди четвъртъ вѣкъ тукъ сж щастливъ ловъ правили група ловци начело съ Христовича. Този ловъ, поетично описанъ отъ Д. Кацарова, е единъ златенъ ловенъ сънь въсредъ пустоша на нашитѣ вътрешни гори.

Но пристѣпътъ на опустошението печели и въ този приказенъ кжтъ ежегодно нова и нова почва. Той върви по две посоки: отъ северъ ловци стесняватъ тихитѣ убежища на дивеча; отъ изтокъ, превезени по море, ловцитѣ прогонватъ все по навѣтре отъ морския брѣгъ сърни и елени.

Начинътъ за ловъ въ този затѣнтъ край е „девственъ“, и мѣдритѣ повели на закона за лова не сж си пробили пжтъ въ съзнанието на мѣстнитѣ ловци, пове-

че браконieri, безъ или съ билети. Но, което е още по-скръбно, ловцитѣ, що идатъ насамъ за „богатъ ловъ“ отвѣтъ, а тѣхниятъ брой, съ улеснения и бързъ автомобиленъ превозъ, ежегодно расте, щомъ нагазятъ неизбродимитѣ Страндженски лѣсове, и тѣ ставатъ девствени и забравятъ, що нарежда нашиятъ законъ.

Главниятъ начинъ за ловъ на сърни и рогащи тукъ е хайката, която е строго запрѣтена за полезния дивечъ, споредъ закона. Хайки се устройватъ всѣкога съ резултатъ: кога четири, кога осемъ, кога десетъ сърни въ единъ згонъ. Това сж резултати на гонки въ позволено времѣ. Но кога на Малко търновски нѣкой властникъ се доприеде сърнешко или еленско месо, или пѣкъ ще се прави трапеза на нѣкой гостъ-голѣмецъ, хайки се правятъ и презъ май, и презъ юний. . . Всѣкога, когато се намѣри за угодно.

Тукъ е всичко девствено и девственъ законъ цари!

Предъ очитѣ на „гости ловци“, дошли примамени отъ изобилие на едъръ дивечъ, се вдига кошута. Мѣстния ловецъ не измѣня на девственното разбиране на закона. Вдига пушка — убива я. И „гоститѣ“ за гостолубието, дадено имъ, срѣщу компромиситѣ да правятъ непозволенъ ловъ чрезъ хайки, замѣлчаватъ това голѣмо престѣпление. Дори не отказватъ да скриватъ въ чантата си кжшей кошутско месо. . .

Тѣй следва походътъ срещу нашето последнѣо „Елдорадо на дивеча“. И предъ него немѣе организираната наша ловна съвестъ, тя е чужда на това изстребление, не знае го, не се интересува отъ него.

Но, ако фактътъ, че съзнателнитѣ наши ловци, които идатъ на ловъ въ „Елдорадото“, закачатъ на първия краеграниченъ джбъ закона за лова, и особенния „девственъ начинъ за ловъ“ тамъ влече следъ себе си бавното и мжчно уловимо прогресивно изчезване на дивеча, има една грозна и страшна опасностъ, единъ зловещъ призракъ надъ дивеча въ Малкотърновскитѣ гори, който се е надвесилъ неотразимъ, алченъ и неубоиздаемъ. Той се зове: „Концесията на Василиковскитѣ и Малкотърновскитѣ гори“.

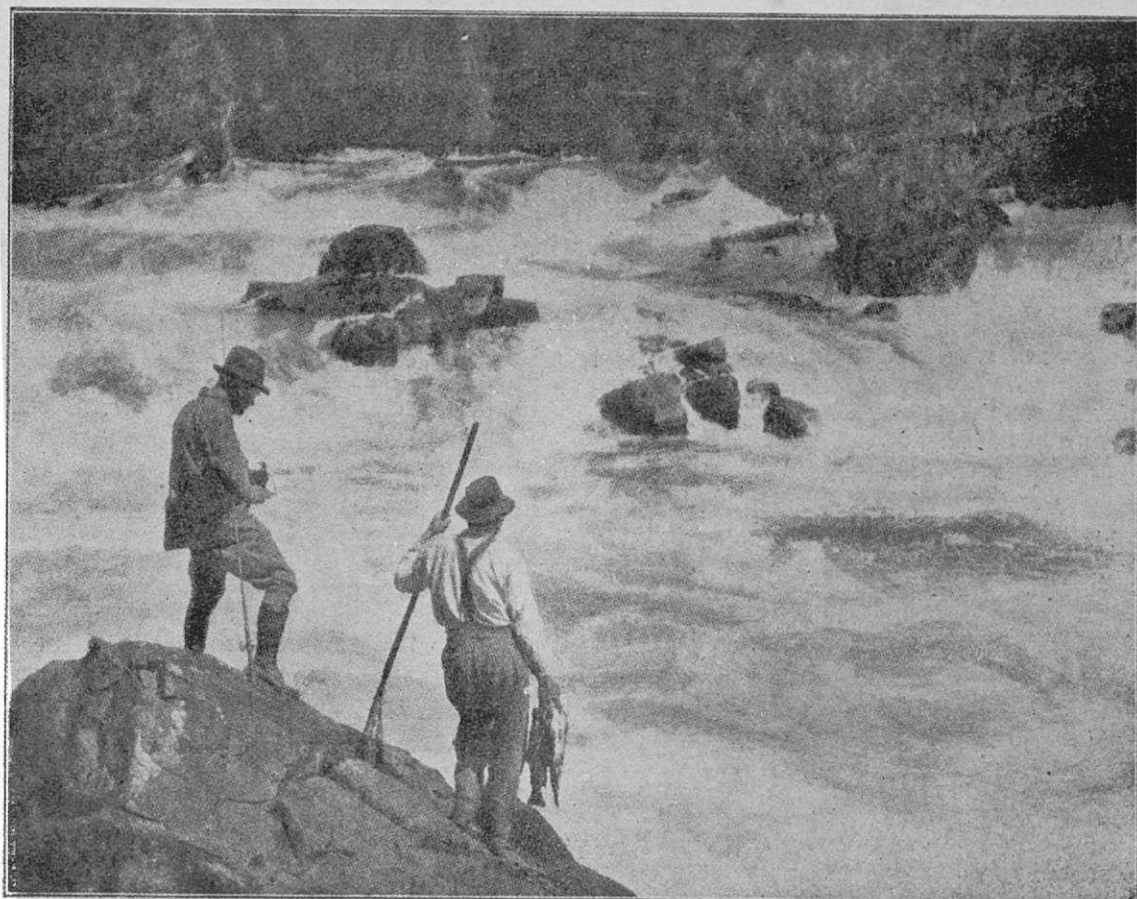
Кой истински любителъ на дивеча не ще изтрѣпне предъ тоя многоржкъ, съ много пушки, съ безкрайно незаконни

средства, ловецъ, чието име е концесия на гори?

И ще се стекатъ отъ цѣла България хора тамъ, а всѣки ще скрие подъ дрехата си пушка. Напастъ грозна и страшна ще врѣхлети надъ бързоноги страндженски сърни и елени, та докато се усетимъ ние, прословути вече съ своята бавностъ, съсъ своята неизлечима склонностъ къмъ „изучвания и проучвания“ — отъ нашето

пакъ нашата организирана съвестъ мълчи! Или нѣкое специално окръжно. . . Но дори такова не знаемъ да е имало!

Преди седемъ години ние предсказахме въ моменти, кога отъ ловната организация не бѣ останало нищо, че тя бързо ще се съземе и голѣма ще стане нейната бройна сила. Ние дълго бѣхме работили въ „долнищата“ на организацията, познавахме я, и нашето предсказание се сбъдна.

Въ пролѣтно пълноводие.

Елдорадо на лова ще остане само единъ сладъкъ споменъ.

Тревоженъ викъ надаваме!

Лани, на сжщото мѣсто, въ очерха си „яребици“, ние отдѣлихме мѣсто на нашия гиздавъ кикликъ изъ харманлийско и пр. И казахме, че, ако не се взематъ изключителни мѣрки отъ У. С. на Ловната организация, далечъ не ще бжде де нятъ да видимъ довършена тая хубава ловна кокошка. Не бѣхме чути. Знаемъ, потресни сведения ни се дадоха, че и тая есенъ ловци сж били безъ мѣра и насита: петдесетъ, сто, дори надъ сто!! И

Днесъ, ние казваме, високо и велегласно го казваме: „Настѣпва заходъ на нашето дѣло — организацията върви къмъ намаление“. Всѣка нова година ни приближава къмъ началото, отгдето тръгнахме. Защото дивечътъ — магическиятъ факторъ и смисълъ на нашата организация, се приближава къмъ своя край.

Отъ двѣ години се бие тревога.

Редица хубави статии по ловната статистика и по нуждата да се закрилятъ известни видове, сж единъ живъ апелъ за опомняне. Небивалиятъ по ръстъ износъ на дивечови кожи е злокобниятъ знакъ на

нашето падение. Ония, които лани убиха два заяка, тази година ще сж щастливи съ единъ.

И ония, що навлѣзоха въ организацията, не носейки въ себе си душа на ловци, ще започнатъ да ни напускатъ съ хиляди годишно, защото за тѣхъ бѣ цѣль убитото, а не този цѣлостенъ и благороденъ спортъ. Тѣ дойдоха при насъ, за да извършатъ опустошителния походъ и си отиватъ съ хиледи.

Но за всичко това ние не можахме да си дадемъ отчетъ и да разрешимъ правилно и целесъобразно голѣмата ловна проблема: Запазването на дивеча.

Стоимъ безгласни, бездейни предъ голѣми въпроси. Тѣй е съ нашето последно „Ловно Елдорадо“. Ще проучимъ ли въпроса за неговото запазване своевременно, авторитетно и на самото мѣсто? Ще приложимъ ли още преди да се разнесе звукътъ на концесионната брадва, изключителни мѣрки за запазване на дивеча въ Малко-търновскитѣ и Висиликовски гори? Или ще оставимъ напастъта да мине и отмине, за да довърши що има тамъ?

Ще оставимъ ли въ областъта на споменитѣ нашето последно ловно „Елдорадо“?

Престанете да се занимавате съ нещастествуващи призраци на разколъ. Никой го не иска, отвращаваме се дори да мислимъ за него. Опасностъ отъ него нѣма за нашето ловно дѣло. Не таксувайте за разколъ живия протестъ срещу бездействието по главната задача — запазването на дивеча.

Нашиятъ повикъ сочи други по-страшенъ, не призраченъ, но действителенъ, живъ образъ на:

Опустошена отъ дивечъ България.

Ние Ви го посочихме и преди шест години въ реферата, съ който обосновахме нуждата отъ новъ законъ за лова. Вие не пожелахте тогава да го видите, да го чуете, да разберете страшния тоя образъ. Не пожелавайте и сега! Това е Ваше право.

Но ние изпълняваме по съвестъ своя дългъ и носимъ съ гордостъ „клеимото на позора“, що хвърлихте върху списанието, което Ви сочи образа на пусти, безмълвни и неприветни за ловеца наши поля и гори!

Аленъ Махъ.

ЧУДЕСЕНЪ МЕСЕЦЪ МАЙ.

Чудесенъ месецъ май — на влюбени и на поети,
Но той е чуденъ и красивъ безкрайно на полето,
Когато нивитѣ се люшкатъ отъ тихия вѣтрецъ
И въ храститѣ запѣва мъничкиятъ пѣвецъ. . .

Кога листята нови на престарѣли джбъ,
Стеблото му мъхнато и посивели гръбъ
Покриватъ съ детска дреха и той катъ младенецъ
Засмѣнъ, честитъ, красува природниятъ вѣнецъ.

Чудесенъ месецъ май — въвъ бѣбривитѣ рѣки
Изпълнени, пѣмливѣ; и въ роснитѣ джжи*
Обкичени съсъ перли отъ цѣвнали цвѣтя
Тамъ месецъ май за всички е хубава мечта.

Въ планинскитѣ усои — чаровникътъ ни месецъ май
Мразътъ разгони вече — и тамъ любовъ навредъ витай!
Глухарятъ страстно влюбенъ пѣе въвъ самодивски часъ,
Съ притаено сѣрдце го деби ловецътъ тамъ тогазъ.

Чуденъ месецъ май: сѣрни, кошути раждатъ, --
Изъ родния балканъ тѣ рожби си нагиздатъ
И намъ приготвятъ радостъ за есенниятъ ловъ
За туй презъ май некъ екне по всѣде ловенъ зовъ:

„Ловци, любете, пѣйте, въвъ хубавиятъ май
За пушки забранете и кучето да трай,
Че месецътъ честити на рожби и любови
Намъ готви радостъ нова и всеобиленъ ловъ“.

които не сж още раздвижени отъ първитѣ удари на крилетѣ, и тѣхната неподвижностъ служи за нова опора на крилетѣ. Това нѣщо не става при излета, когато птицата стои на едно мѣсто; последующитѣ удари на крилетѣ ставатъ на едно и сжщо мѣсто въ въздуха, който е приведенъ въ движение отъ предшествующитѣ удари и не може да представлява необходимата опора.

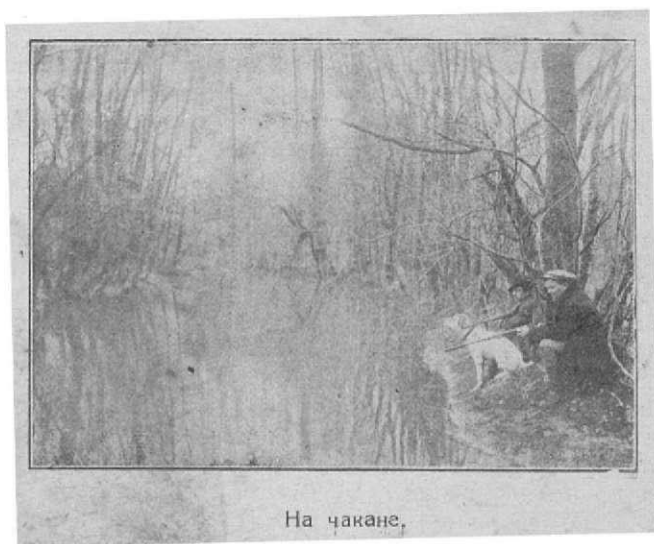
Ние виждаме, следователно, че птицата не може да лети във въздухъ, раздвиженъ отъ крилетѣ ѝ, и, че за нея е необходимо да се опира постоянно на спокойни маси въздухъ. По сжщата тая причина птицата не може да подържа летенето и във въздухъ, приведенъ въ движение не отъ нея, а отъ други птици — нейни сжпжтници отъ ятото. А отъ тука става ясно, че птицитѣ въ ятото трѣба да се построятъ по такъвъ начинъ, че ни една отъ тѣхъ да не попада въ такава частъ на атмосферата, раздвижена отъ крилетѣ на други птици. Колкото е подълъгъ полета, толкова повече усилия трѣбва да употребяватъ птицитѣ, за да спазватъ това условие. Ето защо, при сезоннитѣ прелети, когато е особено необходимо икономичното изразходване на енергия, тѣ се построятъ така, че всѣка птица да разсича въздуха самостоятелно и въ сжщото време да не попада въ въздушната следа, оставена отъ другитѣ птици. А това е възможно само когато тѣ се построятъ въ една линия — права, крива или счупена (*клинъ*); последната има и това преимущество, че дава

възможностъ свободно да се следи и вижда водача.

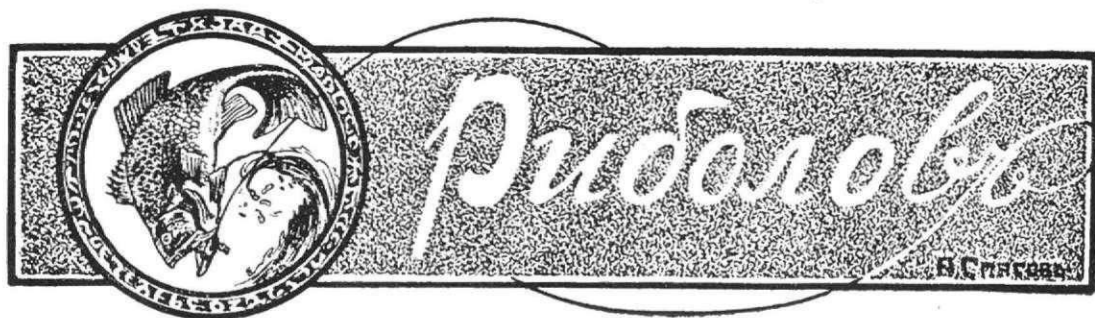
Току що приведенитѣ съображения обясняватъ и разнообразието въ формата на *клина* — различната голѣмина и жгѣла му. Очевидно, голѣмината на жгѣла нѣма значение за удобството на полета, и птицитѣ го измѣнятъ въ зависимостъ отъ вѣтъра, когато напримеръ на правлението му е такова, че той отнисква части на въздуха, раздвижени отъ птицитѣ на едната страна на *клина* къмъ другата. Лесно е сега да се обясни и неразбираемия на пръвъ погледъ фактъ, защо въ правилень строй летятъ само голѣмитѣ птици, когато малкитѣ птици прелитатъ въ безпорядъчни ята. Голѣмитѣ птици сж широкитѣ си криле, ако летятъ въ безпорядъкъ, биха си пречили. Всички удобства, свързани сжсъ спазването на общата срѣдна скоростъ, правилния строй и т. н. иматъ значение повече за ятата на голѣмитѣ птици.

Отъ всичко изложено се вижда, че различнитѣ форми строения въ механическо отношение сж еднакви, но *клинътъ* е по-удобенъ, защото позволява да се вижда водача.

Всички тия съображения сж така прости, почти очевидни, че за да се дойде до тѣхъ, необходимо е само умение правилно да се наблюдава и отчетливо да се мисли — добъръ примѣръ за многочисленитѣ любители на природата — ловцитѣ, незнаещи, кжде да приложатъ своята енергия и желание да допринесатъ нѣщо за разгатване тайнитѣ въ природата

На чакане.

Гр. Ив. Грозевъ

Риборазвъждане въ езерата.

(Статия III).

Въ миналата статия разгледахме риборазвъждането въ естественитъ блатища (гъолове). Сега ще запознаемъ читателя съ рибовъдството въ езерата, поточетата и рѣчкитъ и следъ това ще опишемъ риборазвъждането въ изкуствени рибници, както и какъ се правятъ—устройватъ—тия последнитъ.

Увеличение рибния ловъ, а така сжщо и доходността на езерата може да се постигне чрезъ правиленъ подборъ на подходящата за дадено езеро риба, спазване на тая риба презъ време, когато си хвърля хайвера, унищожение на враговетъ ѝ и правиленъ уловъ само на възрастнитъ риби. Тия въпроси всѣки рибовъдъ може да си ги разрѣши, като изучи и вземе въ съображение мѣстнитъ условия.

Изборътъ на породата риба за развъждане въ дадено езеро зависи отъ това, каква риба вече обитава въ въпросното езеро. Ако въ него изобилствува, добре расте и се размножава нѣкаква порода риба, това е признакъ и служи за указание, че тази риба и близкитъ до нея видове въ езерото иматъ условия за живѣне — това обстоятелство има грамадно значение при избора на тая или оная порода риба за заселване.

Другата страна на работата се заключава въ това, каква порода е по-износна, или по-право, по-изгодна да се развъжда въ дадено мѣсто изобщо. Това зависи най-много отъ търсенето на пазаря и продажбата на рибата—тия работи предварително добре трѣбва да се преценятъ. Щуката напримѣръ, която рибовъдитъ систематически преследватъ въ езерата, защото като хищна риба изяда другата, въ нѣкои мѣста на Западъ я предпочитатъ, защото на пазаря има търсене, особено еврейтъ я купуватъ и даватъ висока цена. Въ такива мѣста щуката изнася нарочно да се храни съ дреб-

на риба: каракуди, бабки, червенсперки и пр. Съ това хранене ще се увеличи прирастъ на щуката, която ще отиде на пазаря. Като говоримъ за това нека повторимъ, че то си има смисъла само въ ония езера, кждето риба, която се храни само съ дребни водни организми, като шарана, лина, платиката и пр., не може да се развъди, защото или нѣма материялъ за заселване, или пъкъ защото въ даденото езеро има толкова много щука, че пускане на друга риба е безполезно.

По най-точни изчисления на извѣстния рибовъдъ Вальтеръ, указало се е, че най-голъмъ доходъ даватъ ония езера, въ които е възможно да се развъжда риба, която се храни съ дребни животински организми (шарана, лина, платиката, каракудата и пр.), а доходността отъ езера, въ които има условия да се въди само хищна риба, като щука, костуръ (бибанъ), бѣла риба (смадокъ) и пр., е много малка и незначителна.

Хищна риба се допуска въ ограничено количество и то въ езера, кждето има много дребна риба, която трѣбва да се поразреди.

Общо може да се каже, че въ езера, които сж на високо мѣсто съсъ студена вода, съ каменисто или пѣсъчно дъно, може да се развъжда езерна и американска пъстърва. Не може да се аклиматизира за развъждане, но може да вирѣе въ такива чисти езера и чигата — това отъ опити дългогодишни въ Русия е установено.

Въ малко по-низкитъ мѣста, кждѣто се срещатъ езера, въ тѣхъ може да се пусне за развъждане каракуда и линъ. Ако въ такива езера има много дребна риба отъ казанитъ породи, може да се пусне щука, която ще унищожи дребната риба и ще даде възможность на останалата да прираде въ приръстъ. Сжщо ако

тука дъното е пѣсъчно и самитѣ езера сж по-дълбоки, може да се пусне бѣла риба (смадокъ), която ще изиграе сжщата роля, само че по се цени, тъй като е по-вкусна.

Въ бласти и тинясти езера, дето друга риба не, мѣже да живѣе и не се срѣща, безъ много трудности може да се засели рибата вионъ, а сжщо може да се развъди тука и змиорка.

Въ низкитѣ мѣста, дето водата въ езерата е вече много по-топла, най-изгодно е да се развъжда шаранъ.

малки шаранчета докарватъ отъ другаде и ги пускатъ направо въ езерото.

Ако езерото, което ще се зарибява, се приближава по характера на мѣстоположението си до изкуственъ рибникъ, най-добре е за зарибяването да се взематъ шарани отъ нѣкой рибникъ, дето се развъждатъ породи бързо растещи. У насъ, за съжаление, още нѣма такива рибници, затова и да желаемъ да си доставимъ такава порода шаранъ нѣмаме възможность.

Драгоманско блато.

Рибаря, ловца и кучето кога всичко е запретино.

По какъвъ начинъ и отъ кждѣ може да се достави риба за развъждане въ езерата, зависи отъ мѣстнитѣ условия. Ако близо до езерата има мѣста, дѣто опредѣлената за развъждане риба я има, то взематъ се оттамъ нѣколко двойки и се пускатъ въ езерото, дѣто при благоприятни условия сами се размножаватъ. Съ шарана обикновено се постъпва така, че въ езерото, което ще се зарибява, отдѣлятъ плитка часть и въ тая отдѣлена часть пускатъ преди да се е започнало хвърлянето на хайвертъ 5—6 женски шарана и 2—3 мъжки. На това мѣсто отъ езерото трѣбва да има водни растения, а ако такива нѣма, пускатъ се храсти и др. клончета и по тѣхъ хайверя се полепя, и следъ 8—10 дена явяватъ се малкитѣ, които напълнятъ езерото. По този начинъ езерото може да се зариви съ каракуда и линъ (каленикъ). Обикновено обаче зарибяватъ дадено езеро съ шаранъ, като

Пускане на малкитѣ. Полученитѣ по единъ или другъ начинъ малки рибки за зарибяване трѣбва немедленно, безъ всякакво отлагане, да пуснемъ въ езерото, което ще се зарибява. Ако случайно температурата на водата, отдето сж вземени малкитѣ рибки, е била по-топла отъ езерната, дѣто проектираме да пуснемъ рибкитѣ, то отначало въ сжда дѣто сж малкитѣ рибки пускаме езерна вода и не следъ дълго време рибкитѣ пускаме въ езерото. Мѣстото за пускане се избира въ езерото тамъ, дѣто обикновено рибата си хвърля хайвера — лѣтнитѣ рибки, като шарана, каракудата, лина и пр. се пускатъ на по-плитко мѣсто, а зимнитѣ риби, като пѣстървитѣ се пускатъ въ рѣчичка, която се влива въ езерото, или ако такава нѣма, избира се въ езерото каменисто дъно, и тамъ малкитѣ се пускатъ.

Не трѣбва всичкитѣ малки рибки да пуснемъ изъ единъ пжтъ и на едно и

сжщо мѣсто, трѣбва постепенно и на нѣколко мѣста изъ езерото. Това се прави, за да не се примамятъ хищнитѣ риби, които сж изъ езерото, да изѣдатъ малкитѣ.

Най-удобно време за пускане малкитѣ е пролѣтѣта. Не трѣбва обаче много рано да се пускатъ, а чакъ когато се е развила растителностѣта и въ езерото се намира храна за малкитѣ — обикновено това е къмъ 15 май.

Отъ голѣмо значение за успѣха на пуснатитѣ риби въ тѣхното количество, напр. на единъ хектаръ езеро трѣбва да пуснемъ около 250 едногодишни шаранчета.

Само по себе си се разбира, че зарибеното вече езеро съ малки риби трѣбва добрѣ да се пази отъ враговетѣ на рибата, като се захване отъ човѣка и се свърши до птицитѣ. Вредата отъ човѣка може да бжде освенъ отъ тайната ловидба на малкитѣ, но и отъ заразяване водата на езерото съ отровни и упоителни вещества. Резултата отъ зарибяването на едно езеро може да се очаква следъ 3—4 години, презъ което време въ езерото не

трѣбва никаква риба да се лови, освенъ врѣдната, хищната. Следъ като се зариви езерото, ежегодно да се лови рибата, когато не си хвърля хайвера — иначе се рискува да се дойде до положение да става нужда и се правятъ излишни разноси за наново зарибяване.

Рибовѣдството въ поточетата и рѣчкитѣ е сжщо доходна работа. Отдѣленъ стопанинъ на поточе и рѣчкичка, минаваща презъ именията му, може да си обзаведе рибно стопанство, което да му дава известенъ доходъ. Съ огледъ на характера на рѣчкичката и поточето, може да се установи, каква риба да се посели тамъ за зарибяване — дали пѣстърва, която обича студена вода съ каменисто дѣно, или бѣла риба за мѣста съ по-топла вода и пѣсчливо дѣно и пр.

Обикновено въ планинскитѣ рѣчкички за зарибяване съ американска или наша пѣстърва пускатъ малки риби добити отъ изкуствено оплоденъ хайверъ. Съ бѣла риба такива рѣки зарибяватъ, като пускатъ тамъ стари риби: мъжки и женски, които се размножаватъ.

Справочникъ за ловеца.

Май 1927 г.

Разрешенъ дивечъ презъ месеца по закона: Глухари (до 15 число вкл.).

Движения на прелетния дивечъ: Продължаватъ да се завръщатъ пѣдпѣдѣнитѣ.

Атмосферни промѣни съ влияние върху лова презъ месеца: Силнитѣ и продължителни дъждове, особено въ края на месеца, сж въ състояние да компрометиратъ добрия изходъ на яребичнитѣ и фазанови полози. Обаче честитѣ дори дъждове, смѣняващи се правилно съ хубаво време, сж безвредни: тѣ дори сж отъ полза за гнѣздата на известни птици, както и за малкитѣ яребичета и зайчета, непозволявайки на дребнитѣ четириноги хищници да се промъкватъ на ловъ всредъ житата, ливадитѣ и изобщо всредъ що-годе гжститѣ култури. Изобилната роса е еднакво благоприятна въ това направление.

Животъ на дивеча: У току-що пристигналитѣ пѣдпѣдѣщи половиятъ инстинктъ е

въ разгара си: у тѣхъ закипѣва трѣскава деятелностъ. Лисицитѣ и язовцитѣ иматъ малки и унищожаватъ много зайчета, яйца и птици, гнѣздещи на земята. Презъ месеца с резултатенъ ловѣтъ съ капани на малкитѣ лисици и язовци при изходитѣ на дупкитѣ, ако досега изравянето и опушването имъ сж били напраздно.

Следнитѣ бозайници раждатъ или продължаватъ да раждатъ презъ месеца: кошута, сърна, дива коза, дива свиня, вълчица, видра и дива котка. Презъ месеца стрелетѣтъ, лебедѣтъ, жеравѣтъ, глухарѣтъ, полската и скална яребица, обикновената и дублата бекасини, водната кокошка, ястребитѣ и соколитѣ снасятъ своитѣ яйца или продължаватъ отъ миналия месецъ да пранятъ това. Чучулигата сжщо носи. Пѣдпѣдѣнкѣтъ ще почне снасянето едва презъ последнитѣ дни на месеца, за да продължи и презъ юлий.

Елмо.

Г. Т. Панчевъ.

Грижи за ловното оръжие и припаси презъ неловния сезонъ.

Съ закриване на ловния сезонъ първа грижа на всѣки ловецъ трѣбва да бѣде използване този застой, за да подложи пушката си на основенъ прегледъ и вземе незабавно мѣрки за отстраняване констатиранитѣ въ нея поврѣди. Отлагане тази работа за друго време е непрактично. Разклатени или подбити цѣви, лошо действащъ извъргачъ, тежко работяща ключалка или изтъркана такава, полусчупена ложка или прикладъ, силно заръждавѣлъ механизъмъ или лошо действащъ такъвъ и пр. сж все дефекти, които не сж безъ значение за здравината и доброто дѣйствие на оръжието ни и които често могатъ да бѣдатъ причина за много печални случки. Тѣхното отстраняване, дори и самиятъ прегледъ, трѣбва да се възложи на добъръ майсторъ-специалистъ, особено ако оръжието е съсъ скритъ или сложенъ механизъмъ, съ разглобяването на който не сме запознати.

Почистването и намазването на пушката преди поставянето ѝ на определеното ѝ мѣсто за прекарване неловния сезонъ трѣбва да се извършатъ съ особена грижливостъ, ако искаме оръжието ни да прекара безвредно този дълъгъ периодъ. Гладкостта на вътрешната повърхност на цевитѣ е отъ голѣмо значение за добрия бой и правилната групировка на добинкитѣ, затова трѣбва да се обърне особено внимание на нейното идеално почистване, особено сега, когато оръжието ни не ще бѣде употребявано или преглеждано цѣли 3—4 месеца. Всички следи отъ ръжда, нагаръ, олово при началото на шокъ борецитѣ и пр. трѣбва грижливо да се премахнатъ. Нагарътъ отъ бездимнитѣ барути е особено опасенъ, понеже съ време образува киселини, които прояждатъ цевитѣ и ги докарватъ скоро до негодностъ.

Паралелно съ почистването на цевитѣ трѣбва да се почистятъ и всички други части на оръжието отъ ръжда, прахъ, калъ, стара смазка и проче.

Намазването на всички металически части отъ пушката трѣбва да стане грижливо съ масла, свободни отъ киселини и отъ *недостатъка да се окисляватъ на въздуха и да се сгъстяватъ*. Специалнитѣ оръжейни масла сж за предпочитане. Смазването вътрешността на цевитѣ да не се извършва съ четка, парцалъ и пр., а съ тампонъ отъ памукъ, понеже съ него маслото се разпредѣля по-правилно по цѣлата повърхностъ, а това е отъ голѣмо значение за запазването ѝ. Да се избѣгва намазването съ гъсти и непровѣрени масла частитѣ отъ ударния механизъмъ на двучевкитѣ съ скрити ударници и на тѣзи на автоматичнитѣ пушки, понеже тѣзи масла често съ време губятъ своето течно състояние и се сгъстяватъ до положение да не позволяватъ действието на тѣзи части, които се движатъ въ тѣсни и особено точни легла. Най-подходяща смазка за такива механизми сж специалнитѣ леки прерафинирани масла, продавани въ оригинална задгранична опаковка за намазване шевнитѣ и пишущи машини. — Навсѣкжде намазването да става достатъчно дебело предвидъ дългия периодъ на бездействие, който предстои на оръжието.

Ако дървенитѣ части на пушката сж съ особена повредена лакировка, може да се употреби за тѣхъ препоръчаното въ Ловния Алманахъ на г. Ив. Сокачевъ (стр. 96) нѣколкократно намазване съ горещо ленено масло.

Следъ всичко това цевитѣ се запушватъ съ специални запушалки или намаслени парцали и пушката се поставя въ своя калѣфъ на мѣсто сухо, съ срдѣна температура, далечъ отъ прахъ, удари и сътресения. Провѣряване състоянието ѝ отъ време на време не ще бѣде безъ полза, особено за вътрешността на цевитѣ, дето намазването може да е било неправилно и недостатъчно.

Ловитѣ припаси, особено барутитѣ, се нуждаятъ отъ специални грижи презъ нелов-

ния сезонъ. Черниятъ барутъ трѣбва да се постави въ здрави, добре затворени металически кутии или стѣкла, за да бѣде запазенъ отъ влага. Просушаването му отъ време на време на добро слънце при сухо време ще е винаги отъ полза, макаръ че той сравнително да не е особено хидроскопиченъ. Бездимнитъ барути трѣбва да се пазятъ не само отъ влага, но и отъ всѣка температура по-висока отъ 50°C., надъ която се започва тѣхното химическо разлагане поради това, че тѣ сж съединения особено нестабилни. Дори държането имъ въ голѣми количества на едно мѣсто е вредно. Бездимнитъ барути въ разложение сж извънредно опасни за оръжие и стрелецъ и тѣхното използване е немислимо. У тѣхъ тази фаза на разложение, настѣпва не само отъ казанитѣ горе причини но ако сж стари и отдавна фабрикувани. При

такова положение не е изключена и възможността отъ самозапалване. Затова стари патрони съ бездименъ барутъ, дълго ходили по кѣриша и слънце, сж опасни. Това разлагане узнаваме по слабата въ началото специфична миризма, която барутътъ издава, щомъ се открие кутията, и по това, че поставенъ и държанъ продължително време въ закрыта епруветка съ кжсъ сина лакмусова книга, той променя цвѣта на тази последната.

Капсулитъ сжщо трѣбва да сж предметъ на особени грижи. Всички сътресения за тѣхъ сж опасни. Влагата и високата температура сжщо имъ сж вредки.

Пълнитѣ патрони, остатъкъ отъ миналия вече ловенъ сезонъ, се нуждаятъ отъ сжщитѣ грижи, както и елементитѣ, отъ които сж съставени.

гр. Пловдивъ 21.IV. 1927 г.

Ловенъ и рибарски речникъ.

Една отъ задачитѣ на сп. „Ловна Просвета“ ще бѣде да събира материялъ за наименованието на дивеча, а сжщо и за наименованията, които характеризиратъ действията на ловеца или рибаря, било на дивеча или рибата при разни случаи. И само тъй съ течение на времето ще може да се установи и у насъ една най-подходяща номенклатура на нашата фауна или съ други думи единъ ловенъ и рибарски речникъ.

Поканватъ се другаритѣ ловци да изпращатъ въ редакцията на Л. П. материялъ отъ това естество, на който ще се даде съ готовностъ мѣсто въ списанието.

1. **Единакъ** — младъ едно до двегодишенъ еленъ съ рогове безъ четалъ.

2. **Шишлия** — сжщо (Тетевенско).

3. **Дватакъ** — еленъ къмъ третата година съ два клона на роговетѣ.

4. **Третакъ** — еленъ къмъ четвъртата година, съ 6—8 клона на роговетѣ.

5. **Гушавецъ** — старъ еленъ съ увиснала гуша, обрасла съ по-дълга козина (Тетевенско).

6. **Свадбарникъ** — мѣсто на свадбането на еленитѣ. На много мѣста по Стара Планина, Рила и Родопитѣ има тѣзи наименования.

7. **Линение** — пролѣтното и есенно промѣняване козината у сърнитѣ и еленитѣ.

8. **Медунъ** — мжжка възрастна мечка

9. **Лисугеръ** — мжжка лисица.

10. **Кококане** — свикване отъ мжжкия глухаръ курника (глухаркитѣ) на свадби е.

11. **Свадбище** — мѣстото, дето пролѣтъ глухаритѣ и глухаркитѣ се събиратъ на оплождане.

12. **Преперица** — въ Софийско наименование на пѣдпѣдка.

13. **Гюме** — чакало (постоянно изкуствено прикритие за блатенъ ловъ).

14. **Ерегйя** — временно такова, построено набързо само отъ клони и трева.

Б. Р. Български може да се нарича *заслонцище*.

15. **Мамецъ** — мюре*) (турско), полуопитомена патица мартенска плувка *Anas boschas* L. за примаване дивата.

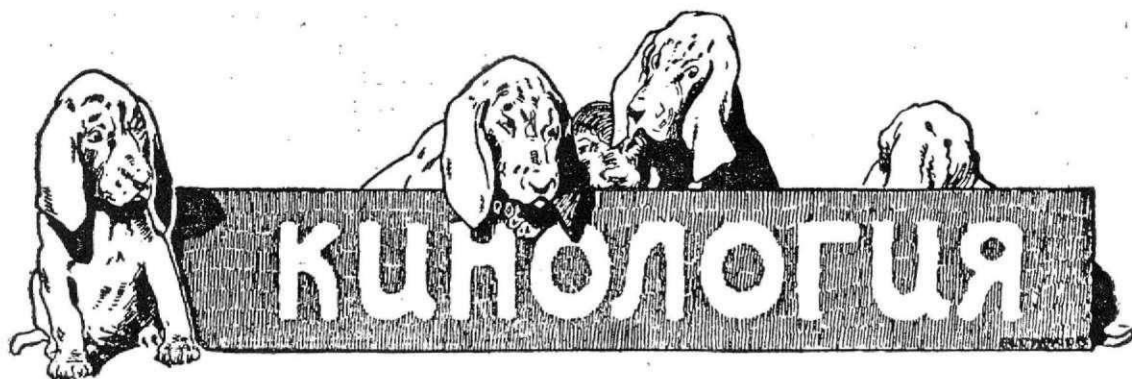
16. **Бойникъ** — мазгалъ (турско), дупка на чакалото отдето се стреля

17. **Сметенякъ** — куче мелезъ.

(Следва).

*) Ние ще дадемъ и много турски наименования, съ целъ да се потърсятъ и замѣнятъ съ български. Нека другаритѣ ловци съобщаватъ, ако знаятъ съответно българско наименование. Гюмеджийската ловна номенклатура дадена въ тоя брой, е отъ Пловдивско, събрана отъ нашия сътрудникъ г. Елмо.

Девисилъ.

Хигиена на ловното куче.

I.

Нѣма ловецъ безъ обичъ къмъ своето куче. Най-приятната му беседа съ другари ловци е за ловното куче. Удоволствие за ловеца е да разказва за подвизитѣ на кучето си, за неговия ловенъ инстинктъ, а главно да описва и хвали неговитѣ ценни качества. Съ

една речъ ловното куче е единствениятъ, вѣренъ другаръ на ловеца, и той се гордѣе съ хубавото си и добро куче. Но мнозина сж ловцитѣ, които, като използватъ кучето презъ сезона за лова и нѣматъ повече нужда отъ него, натирватъ го изъ кѣщи; то трѣбва да се скита изъ улицитѣ. Бедното животно е оставено само да се грижи за храна, която намира изъ боклуцитѣ и купищата, като чака отново ловния сезонъ, за да заслужи ласкитѣ и грижитѣ на своя господаръ.

Именно това твърде често за нашитѣ ловци третиране на ловното куче ми дава основания да изложа, че не само човѣкътъ се нуждае отъ хигиениченъ животъ, но и всички домашни животни, между които е и кучето. Само онзи, който се старае и добросъвестно спазва тѣзи хигиенични нужди, ще има вѣренъ, послушенъ и полезенъ другаръ и пълна наслада отъ работата му въ полето. Неспазване хигиената на кучето намалява неговитѣ сили, притжпява обонятието му, измѣнява характера и послушността му, като постепенно доброто куче става лошо.

Хигиената на кучето обема две положения: хигиенични правила за гледане кучето изобщо и хигиена на храненето му.

Въ тази статия ще разгледаме първия въпросъ, а въ една втора статия ще се спремъ специално на втория.

За едно куче, особно за ловното, е нужно следното: въ двора ловецътъ трѣбва да от-

дѣли едно специално мѣсто за кучето. За да бжде кучето свежо, здраво и да не боледува, неговата кучкарница трѣбва да се постави на мѣсто, изложено на слънцето. Ние често поставяме жилището на кучето на най-сѣнчестото и влажно мѣсто, а това се отразява крайно вред-

Грифонка „КЕТИ“

собственостъ на софийския ловецъ Вл. Луковъ. Майка „Блага“ на В. Анастасовъ и баща чистокръвния германски грифонъ „Харасъ“. Отлично дресирана, три годишна.

но върху здравето му. Кучкарникътъ трѣбва да бжде направенъ отъ дъски и винаги повдигнатъ поне 20 см. надъ земята. Ако не може да се направи специална кучкарница, то едно

обикновено буре или каца може да послужи за целта. За модерна кучкарница и за размъритъ и тукъ нѣма да говоримъ, защото ние сме далеко отъ да построяваме подобни.

Сандъкътъ на кучкарника трѣбва да има отпреди чувалъ или нѣщо подобно, което да пази кучето отъ течение, вѣтрове или проникване на много влага. Кучкарникътъ да се постила съ едно чувалче, напълнено леко съ съ слама и приспособено тъй, че да може лесно да се чисти.

Не е зле кучкарникътъ поне еднажъ седмично да се почиства и дезинфектира съ малко разтворъ отъ 3 на сто креолинъ или ако съ такова лѣкарство не се разполага то съ чиста врѣла вода да се залива кучкарника. Знайно е, че най-много паразити развѣждатъ кучетата, особено лѣтно време, и че голѣмата причина за напълването имъ съ бълхи, най-мжчителнитъ за кучето, е нечистото му жилище. Почистването на кучкарника има за целъ да унищожи всички яйца, които се снисатъ отъ бълхитъ, а това може да се постигне най-добръ съ врѣла вода.

Следъ грижитъ за чистотата на жилището, идва грижата за чистотата на кожата. Презъ дъждиви и влажни дни най-добре се поддържа чистотата на кожата, като се чисти съ четка, а въ топло и хубаво време да се кже съ сапунъ и вода.

За отстранение на бълхитъ най-добро средство е разтворъ отъ 2 на сто креолинъ съ вода, съ който се нахвасва цѣлата кожа на кучето. Бълхитъ веднага умиратъ, но следъ това трѣбва бързо да се изкже кучето съ чиста вода и сапунъ, защото разтвора отъ креолинъ, оставенъ по дълго време върху тѣлото, силно дразни кожата, а и самата миризма на лѣкарството не се понася добре отъ кучето.

Ще упоменемъ, че кжането на малки кученца трѣбва да се избѣгва, защото се излагатъ на простудване и опасно заболяване. Такива кученца е по-добръ да се чистятъ съ четка, а паразититъ да се изгонватъ съ посипване на сѣренъ прахъ.

София, априлъ 1927 г.

Охотникъ.

Тодорови кукли*).

Есенъта бѣ дълга и хубава — истинска балканска есенъ, пълна съ топлина и слънчеви лъчи. Дълго се низежа надъ високитъ чукари и голи поляни гъсти мъгли. Едва преди нѣколко седмици дойдоха бекаситъ, като дадоха богати трофеи на ловцитъ. Изведнажъ всичко се промѣни. Силенъ вѣтръ завия и запищъ изъ долове, а бѣли снѣжинки, отначало ситни, сетне на парцали, почнаха да играятъ и се гонятъ, докато покриха умерената земя съ бѣла покривка, за да я топли презъ зимния ѣ снѣ.

Ние сме въ ноемврий, времето, когато, дивитъ кози свадбуватъ. Горе, иззадъ голитъ чукари, се чуватъ глухи далечни звукове на разпалени отъ страсть козли, които търсятъ съперници, пазещи ревниво харема си.

Тамъ дето има любовъ, тамъ има и ревностъ, а тамъ дето тя господствува, има и борба.

Гордиятъ козелъ слухти, оглежда наоколо и съ дива ярость търси своя съперникъ, за да го срази и остане победителъ и единств.

венът обладателъ на харема, или поваленъ да го отстъпи на противника, или блѣснатъ въ пропастьта, като безформена маса, да стане плячка на царя на въздуха. Както навсѣкжде, дето се появи човѣкъ — всичко бѣга и се крие, така и за тоя господаръ на голѣмитъ чукари, явяването на човѣка замѣглява брачния му день, който често става, день на смъртъта.

Безъ огледъ на вѣтръ и мъгли, опасности и незгоди, ловецътъ, тоя синъ на планината, се катери по скалитъ и скритъ нейде изъ тѣхъ, сполучва да измами съ наподобяване гласа на съперникъ, тия тъй предпазливи въ друго време животни.

Застаналъ твърдо на нѣкоя скала съ вирната глава и изкрещи очи, козелътъ търси своя съперникъ.

Тамъ долу между скалитъ той забелѣзва нѣкакво черно петно, оттамъ идва и гла-

1) Кукли — мѣстно наименование на скалисти върхове.

сътъ на неговия съперникъ. Загубилъ разсудъкъ отъ страсть, забравилъ предпазливостъ, той бавно тръгва, къмъ дяволското черно петно, скачайки отъ скала на скала. Ревността го въбсява. Той скача вече съ голѣма бързина, ситѣгъ и камъни хвърчатъ подъ краката му. Той се спира, оглежда, ослушва, навежда глава и души, пакъ гордо я вирва и бавно приближава. Пакъ спира. Нѣщо особено има, съмнително, въздухътъ не е чистъ! Качва се на по-висока скала и пакъ оглежда. . . Отъ него лъхти мжжество и сила. Той усѣща опасността и иска вече да се върне, но късно е. . . Свѣтва, и гръмъ разтърсва околността. Единъ скокъ нагоре, и той пада отъ скалата, търкаляйки се въ пропастта.

Веселъ викъ, повтарянъ отъ ехото на скалитѣ известява за победата на ловца.

Но не винаги така лесно, не винаги така щастливо, се завършва лова на диви кози. Както любовта заслепява и влудява козела, така и страстта, ловната страсть, прави ловца да забрави опасноститѣ, отъ които иначе би се пазилъ.

Това бѣ отдавна. . . казваха го Тодоръ Мъглата, отъ „Пандуцитѣ“, махала на Новосело — Троянско.

Младѣ, левентъ момъкъ, ловецъ отъ нѣколко години, най-добъръ познавачъ на всѣка балканска пжтека по онзи край. Наричаха го Мъглата, защото за него лошо време нѣмаше. Въ дъждъ, ситѣгъ или мъгла, той безъ страхъ скачаше отъ скала на скала, преследвайки коза или сърна. Рѣдко се връща безъ лова.

Ожени се. Взема най-хубавата мома отъ село. Дълго родителитѣ ѝ отказваха да му я дадатъ.

— Какъ ще дадемъ чедото си на такъвъ несретникъ, който по цѣли дни изъ балкана скита и въ къщи се не връща?

Тя го искаше, той — нея, кой можеше да имъ попречи да се взематъ?

Въртѣха, сукаха родителитѣ ѝ, съгласиха се, като вземаха отъ него обещание да захвърли пушката и дома да стои — въртокжшникъ да стане.

Мина месецъ, два. Новъ животъ заглуши ловна страсть.

Другари въ балкана на лова излизатъ, край Тодорови минаватъ и му подвикватъ: „Хей Мъгла, неможешъ допреде всичката. . . на баба ще станешъ. Я вземай пушката и стана!“

Тодоръ чува, крие се и не смѣе да се обади. Върната му Лиса, не отвързана 2 месеца отъ синджира, познава другаритѣ му, дърпа се, дае и иска тя да го замѣни. Въз-

дъхне Тодоръ и за нѣкаква работа се залови, да заглуши мжка и утихне ловна страсть.

Късно вечеръ другаритѣ се връщатъ. Тѣ носятъ убита коза. Извикватъ го на вратника и ядосватъ: „Петъ бѣха. Такъвъ козелъ не сме виждали. Ония ми ти рога—лакътъ дълги. И тѣй мжчихме и инѣкъ, не може, все на непристъпни скали го виждаме. Отъ всички страни обиколихме, но до него не можаме да стигнемъ. За тебе е той. Само ти съ него можешъ сили да мѣришъ“.

Булка Цвѣта слуша. Тя е забелѣзала отдавна мжката на Тодоръ. Отдавна тя вижда, какъ блѣсква погледътъ му, кога се загледа въ Балкана и му се заговори за лова, чува въздишкитѣ му и решава: „Какво ще изгубя, ако той ходи на лова? Азъ сама ще го застава да отиде. Стига се е измъчвалъ! Стига сж го подзимали другари!“

Вечерътъ тя го повече гали и му открива решението си. Тя иска и той да ходи, и той да се радва съ другитѣ. Нека той убие тоя козелъ, който за другаритѣ му е недостъпенъ.

Тодоръ сияе отъ радостъ, той не знае, какъ да отплати за добротата на Цвѣта.

Той смѣта да тръгне на другия день следъ обѣдъ, за да преспи въ запустялата Петрова стружна и рано сутринтъ да намери козитѣ. Цвѣта откачва и истрива опрашената отъ стоене пушка и приготвя торбата, съ кое що за ядене. Къмъ 3 часа той нарамва пушка, отвързва Лиса, взима сбегомъ и излиза.

Тънка мъгла покрива върховетѣ, и слабъ вѣтрецъ повѣва оголени дървета — признакъ, че ще настѣпи лошо време, но Тодоръ отъ това не се плаши. Той бърже крачи по стръмни пжтски, а мършавата Лиса притичва ту предъ него, ту следъ него, навела низко надъ земята муцуна.

Здрачваше се, когато стигна въ стружната. Събра клонакъ и трески, запали огънь и седна да нечеря. Бавно, бавно преглъщане сухия хлѣбъ, подсладенъ съ малко сланинка. Мислитѣ му бѣха ту долу — въ село при неговата Цвѣта, ту следъ сполучливъ лова, да влиза гордо въ село съ убития голѣмъ козелъ. Той ще докаже на всички, че не е баба, че неговата Цвѣта не е както другитѣ жени, тя не съ клетви и присмѣхъ го изпраша, а съ радостъ и пожелания за добъръ лова. Притурва повече дърва въ огъня, увира се въ кожухчето и сладко заспива, въ мечти за щастливъ лова.

Когато се събуди, бѣ още тъмно. Докато прибере малкия си багажъ и угаси огъня, тукъ-тамъ презъ дърветата проблескваха първитѣ лжи на зората.

Пятът бѣ тежъкъ. Тодоръ трѣбваше да се провира презъ гъстежъ, трѣбваше да прескача поточета и все нагоре да върви. Всѣка несигурна стѣпка можеше да го свали въ пропастьта.

Стигна *Ханъ-Дерг*. Пусна Лиса и бърже се заизкачва по стръмнината. Той знаеше, где сж козитѣ, не еднажъ ги е дигалъ и преследвалъ. Искаше да пресече пѣтя имъ, когато Лиса ги вдигне.

Лиса ги надуши. Нейниятъ ясенъ звѣнливъ лай достигна до Тодоръ. Той настрѣхна. Спре се за моментъ и послуша. Трѣсъкъ отъ търкалящи се камъни показа, че козитѣ сж заминали преди него. Лаятъ на кучето едва се чуваше. Той продължи да се изкачва, но бавно, защото царвудитѣ му се бѣха излѣзкали и трѣбваше особено да внимава, за да не се подхлъзне.

Облаци закриха върховетѣ. Вѣтрътъ се усили, и едри снѣжинки заиграха въвъ въздуха. Всѣ повече и повече се затъмняваше. Той потърси подслонъ задъ едни канари. Запали цигара и се заслушва. Той познаваше кучето си и знаеше, че то пакъ ще ги върне. Ето, гласътъ на Лиса, едва доловимъ, стига до него. Все по-ясно се чуваха падающитѣ камъни подъ краката имъ. Излезна подъ канарата и се заогледа. Облацитѣ и снѣгътъ закриваха козитѣ и кучето, но той знаеше, где сж и бърже се заизкачва по стръмнитѣ скали. Ту вървѣше по тесни едва да стѣпи кракъ издадини, ту заловилъ се за отвесна скала скачаше отъ камъкъ на камъкъ, прескачайки дълбоки пропасти, ту пълзейки по колѣне съ впити до болка прѣсти въ издадинитѣ, търсѣше сигурно мѣсто за крака си, докато следъ часово мъчително изкачване стигна „мѣстото“. Той бѣ сигуренъ, че тѣ отиватъ тамъ. Не еднажъ подгонени отъ кучето му тѣ сж намирали спасение и гибелъ тамъ. Това мѣсто, наречено *Стола*, бѣ една каменна площадка, широка едва единъ метъръ и толкова дълга, достѣпна за козитѣ само отъ една страна — горната, но скочи ли еднажъ коза на нея, жива оттамъ не може слезна. Пропастьта подъ нея е бездѣнна, а надъ нея такава отвесна височина, че немислимо е отъ такава малка площъ да се скочи нагоре.

Наистина, една отъ козитѣ, — голѣмия козелъ, летѣше натамъ. Единъ величественъ скокъ и той се намѣри на площадката. Тодоръ наближи. Той видѣ козела, какъ нервно бие съ предни крака, чувствувайки безсилието си да избѣгне. Да му се стреля, отдето бѣше Тодоръ, бѣ далече. Трѣбваше да се качи тамъ, отдето бѣ скочилъ козелътъ, да се спусне още по-низко и тогава да стреля. Другъ пѣтъ, той е правилъ това. На то-

ва мѣсто той е убивалъ не една коза, но винаги придружаванъ отъ другаръ, който му помага при слизането. Сега бѣ самъ. Да остави козела и се върне въ село, не би имало за него по-голѣмъ срамъ.

Безъ да мисли много, той се покатери на скалата, спусна се, колкото можа по-надолу, стѣпи на една скала, събу царвудитѣ, върза ремѣцитѣ имъ единъ за другъ, омота единия имъ край у една скала, други върза за себе си, взе въ едната ржка пушката и бавно, пазейки равновесие, заслиза надолу. Стигна една издадина, надвеси се отъ нея, и забелѣза козела, обърналъ погледа си къмъ лаещата го Лиса.

Отпустна отъ ржце ремѣка, вдигна пушка, примери се и спустна курока.

Подскочи козела и политна въ бездната.

Въ сжщия мигъ, още не прѣсналъ се барутния димъ, съсъ сърцераздирателенъ пискъ политна и Тодоръ въ зеещата пропасть. Омекналиятъ отъ снѣга старъ ремѣкъ неиздържа тежестъта. Отъ сътресението на гърмежа той се скѣса.

... Ето, тѣ лежатъ, тамъ долу, съединени въ миръ, сполетѣла ги еднаква участъ.

Гончето, забелѣзало убития козелъ, бърже слизаше въ пропастьта. То забелѣза своя безжизненъ, окървавенъ господаръ, дойде при него и почна да лиже лицето и ржцетѣ му, но тѣ не се стопляха. Лиса почна жално да вие, да скимти за своя господаръ и другаръ въ лова, докато падащиятъ на едри парцали снѣгъ и сѣнката на нощъта не почнаха да го закриватъ. Тогава чакъ, уморено, изнурено и гладно, то напустна трупа и затича къмъ село, къмъ дома си, за да съобщи на очакващата жена съ говорещия си погледъ вестъта за смъртъта на обичния ѝ.

Като видѣ кучето да се връща само въ такова лоше време, Цвѣта се уплаши. Тя затича къмъ близоживущия другаръ на Тодора — Кольо, и му каза за страха си. Той ѝ обеща, ако до сутринъта Тодоръ не се върне, да отидатъ да го дирятъ.

Презъ нощъта Цвѣта не спа. Всѣки шумъ ѝ се струваше хлопване на вратата, и нѣколко пѣти става да провѣри иде ли Тодоръ. Изнурена отъ безсъница и мжка, на разсъмване тя заспа. Страшни сънища я разбудиха. Вратата хлопна, тя скочи да отвори, но вмѣсто Тодоръ, Кольо съ още двама другари идѣха да ѝ взематъ и отидатъ да потърсятъ Тодоръ.

Лиса ги водѣше.

Всичко бѣше покрито съсъ снѣгъ.

Когато наближиха „мѣстото“, Лиса почна да вие. Тя се спустна въ пропастьта и силно залая.

Другаритъ на Тодоръ се вгледаха на дъното на пропастьта и едва забелѣзаха подаващи се подъ снѣга ржце и глава. Заобиколиха „мѣстото“ и предпазливо, вързани единъ за другъ съ въже, слѣзоха въ пропастьта.

Цвѣта не разбираше, какво правятъ. Тя предчувстваше нещастие и, хълцайки, остана да ги чака горе.

Ловцитъ разринаха отъ снѣга загиналия Тодоръ, до когото намѣриха и окървавения трупъ на козела, заради когото изгубиха своя другаръ.

На очитъ на Тодоръ лъщѣха заледени две голѣми съззи. Тѣ бѣха за неговата Цвѣта, която отъ обичъ го пустна на ловъ, последниятъ му ловъ.

Вързаха тѣлата имъ съ въже и бавно се заизкачваха съ тежкия, скъпъ товаръ.

Цвѣта ги забелѣза, тя притича къмъ тѣхъ, понече нѣщо да каже, извика и падна на снѣга.

Хладината я свѣсти.

Скрѣбътъ на Цвѣта бѣ голѣма. Тя скубѣше косата си и проклиняше съдбата. Тя бѣше виновна за неговата смъртъ, тя го на-кара на ловъ да отиде.

Оттогава тия голи скали наричатъ „Тодорови кукли“.

Всѣка година на тоя день млада вдовица и добри другари отиватъ тамъ, за да пролѣятъ съззи за изгубенъ другаръ.

Горски Царь.

На ловъ за глухари.

Красива майска нощъ — радостно трепкатъ звездитъ и подмигатъ около луната, като галени момци край хубава мома. Сегизъ-тогизъ нѣкое малко облаче загрозва светлия образъ на луната, но тя бързо бѣга отъ него и пакъ свѣти надъ заспалата земя.

Въвъ вѣковния лесъ е мрачно — луната тукъ-тамъ назърта. Тихо е, само листата шепнатъ. Отъ време на време горска сова пропищѣва изъ долищата, а колко е страшенъ нейниятъ гласъ, — въздухътъ, дърветата, скалитъ, — всичко се спотайва и трепери въ тоя моментъ!..

По конската пжтека бавно и спокойно се движи тъмна човѣшка фигура.

Кой ли броди самъ по това врѣме изъ заспалитъ гори?

Това е ловець. Той не трепва отъ воя на совата, той не се бои и отъ това, че тамъ, на ближната полянка, до студения изворъ, е самодивско игрище.

Това е младъ момъкъ, — оставилъ е сега своето любимо момиче да мечтае по него, а той се лута изъ тия гори, за да търси радостъ и щастие въ лова. Нима неговата русалка, тамъ въ града, не го радва? Има ли по-голѣмо щастие отъ това да бжде при нея? . . .

Той седна край полянката, до дънера на една стара бука — отътукъ се виждаше луната и тукъ той ще чака до разсъмване, защото тука идвали глухаритъ.

Дълго той, въ очакване, мечтаеше за улаченъ ловъ. Единъ глухаръ да падне, — той ще го занесе и подари на оная, която му пожелала. „Наслука“, която той толкова много обича. Нейнитъ очи живѣятъ, живѣятъ

въ неговото сърце! Дѣто и да се намира той, дѣто и да погледне, все тѣхъ вижда, все тѣхния погледъ срѣща! . . .

„Единъ глухаръ, — мислѣше си той, ако

Утринъ въ гората, кога се чува пѣсенъта на глухара.

би могъл да ѝ занесе, това ще бъде единъ великъ подаръкъ“.

Мълчание цари навсѣкжде. Мълчеше и ловецътъ, само мислитъ му продължаваха още.. Хладничко е, но той не усѣща. . . Сладка дрѣмка накланя клепачитъ му за цѣлувка — за мигъ заспива, но пакъ се стрѣска, поотвори очи и пакъ отново дрѣмката преодолева. И почва да сънува сънь чуденъ.

Ето предъ него, до дънера на старата бука, дебне неискано красива жена. Тя бѣ млада, съсъ спуснати голѣми коси; около кръста си вмѣсто плащъ, носеше покривка отъ скъпи пера, въ ржката си държеше лжкъ, а на главата си сложила вѣнецъ отъ живи цвѣта съ боднати въ него фазанови пера. . . Това е Диана, неговата покровителка. Тя сега ще го благослови. . . Колко е щедра тя! . . Трепна ловецово сърдце и съ нетърпение очаква то оня щастливъ моментъ на сбжднати мечти! . .

Мека свѣтлина се разлѣ надъ полянката, и ловецътъ видѣ втората жена-лѣвица, съ вълшебна красота да се приближава до първата. Тя е млада съ изваяно тѣло, снагата ѝ цѣла изтъкана отъ пролѣтни цвѣта. Коситъ ѝ бѣха злато, очитъ ѝ — сияещи езера подъ лѣтна нощъ, усмивката ѝ грѣеше като зора. На кръста си носѣше плащъ, а на шията ѝ блѣщѣха огърлици отъ милиони бисери. Тя дѣхаше животъ, сила и страсть. . . Това е Еосъ, оная

велика лѣвица, която дава животъ и радостъ на всѣка тварь, която подмладява старчески сърдца, а младитъ — тѣ се губятъ въ стихията на своята мощъ.

Запѣха глухаря, козове, дроздове; запѣха славеи. . . Ехти гората въ тоя часъ на радостъ и полуда! . . .

На среща клонитъ изпрацѣха като отъ нѣкакна напасть: това сж глухари въ жестокъ двубой. Ловецътъ трепна, пресекна хайдушки сънь и бързо пушката зграби. Гръмъ тревоженъ открьхна въ гората и заглѣхна по долища. . .

„Щастие! . . . Радостъ! . . . Еосъ! . . . Диана! . . .“ Вика ловецътъ и ехого му приглася. . .

* * *

Вечертътъ той крачеше смѣло, гордъ и великъ изъ полусвѣтли улици, а на чантата му висеше величественъ глухаръ. Той се спрѣ предъ освѣтенъ прозорецъ и почука. Дѣвица назърна и бърже излѣзе навънъ.

Ловецътъ радостенъ и съ възторженностъ разказваше за гората, за нощта, за блѣсъка на зората, за величието на Диана и Еосъ. Лѣвицата галѣше подарения ѝ глухаръ, слушаше разказътъ и се чудеше, кжде е този вълшебенъ миръ изъ кои земи. Ще има ли и тя щастие да отиде тамъ!?

София,

Куртъ Блоедорнъ.

Първата жирафа.

За пръвъ пътъ азъ видѣхъ жирафи на свобода въ една долина до южнитъ поли на Килиманджаро.

Съ направата на това животно, като че твореца се е пошегувалъ. На парахода, съ който пътувахъ къмъ хубавитъ наши колонии, които изгубихме въвъ войната, имаше и една англичанка, пътующа за Адень. Тя бѣше много висока, като тояга тънка, и шията ѝ така дълга, че всѣкога, когато по-после азъ виждахъ жирафи, не можехъ да си не представя тази дама. И по цвѣта на облѣклото си тя приличаше на жирафа.

Класически изглежда това животно, кжсо въ тѣлото, съ високи нозе, когато пие вода, или пъкъ пасе. То свива така тѣлото си, та човѣкъ, би помислилъ, че не ще може да се изправи. Когато пъкъ кжса листа отъ високи дървета, шията и гърба му образуватъ по нѣкога четвъртъ крагъ. Гърбътъ му е кжсъ и стрѣменъ, такачелвѣтъ, когато го напада, за да се задържи на гърба му, освенъ гдето

впива ноктитъ си дълбоко въ тѣлото му, но го захваща здраво и за шията. Инакъ лѣвѣтъ би се сриналъ на земята, и жирафата ще му далѣ такавъ страшенъ ритникъ съ копитата на якитъ си задни нозе, че би му изпотрошилъ ребрата.

Жирафата обича обществото; тя е друдушна; има кротки, като на крава, очи и се брани само въ крайна нужда. За съжаление, жирафитъ сж преследвани твърде много, както отъ бѣли, тъй и отъ черни, а сжщо и отъ разни хищници отъ котешка порода. Тѣ иматъ скжпоценна шарена и голѣма кожа, па и месото имъ се яде. Най-много жирафитъ биватъ преследвани отъ буритъ, които скитатъ постоянно по лова и разбойнически избиватъ дивеча. На много мѣста тѣ почти сж изстребили жирафитъ. За тѣзи вагабондствующи минимисветци, които подъ едната си мишница носятъ библията, а подъ другата пушката, има само едно: кожи и пакъ кожи, за да ги продаватъ, или размѣняватъ за тютюнъ, захаръ, кибритъ

и патрони. Месото тѣ оставятъ на хищниците, или пъкъ взиматъ отъ него най-добритѣ кжсове, ако сѣ гладни. И търсятъ тѣ жирафитѣ за тѣхнитѣ ценни кожи. Отъ тѣхъ изработватъ волски камшици, съ които правятъ голѣма търговия.

Ездейки изъ степитѣ, за да удари нѣкой и друга антилопа, приближихъ се веднажъ къмъ една долина до планината съ храсталакъ отъ мимози. Отдалечъ още забелѣзахъ, че нѣкои части отъ храститѣ, които азъ сѣтахъ за колони отъ мимозитѣ, се клатушкатъ, но скоро това, което се клатѣше, изчезна къмъ противната страна. Азъ бързо обиколихъ, за да огледамъ мѣстото задъ дърветата и можахъ да видя три жирафѣ, които съ съ скоростьюта на единъ бръзъ тренъ на галопъ бѣгаха къмъ далечната степъ.

„Жалко“, казахъ си азъ, „може би, една отъ тѣхъ щѣхъ да сваля“.

Вгори пѣтъ срещнахъ жирафа малко по-къмъ югъ отъ сѣщото мѣсто. И тамъ имаше сѣщо мимози и акации — главната паша на жирафитѣ. Тѣ бѣха въ обществото на едно малко стадо отъ слонове. Почиваха подъ сѣнката на високитѣ дървета. Словоетѣ спѣха, помахвайки голѣмитѣ си уши, но жирафитѣ бодърствуваха и съ вдигнатитѣ си на високо глави, забелѣзаха ме отъ далечъ. Раздвижиха се, събудиха слоноветѣ и избѣгаха. Този пѣтъ се разсърдихъ още повече, защото изпуснахъ случая да удари и нѣкой слонъ съ хубавъ филдишъ.

„Сега по-голѣмо внимание за жирафитѣ“, казахъ си азъ. Почнахъ даже исцѣмъ да ги стъпувамъ. Присѣни ми се една грамадна жирафа съ нѣкакво чудовище на шията. По тази шия се катѣше англичанката къмъ главата на животното и се докопа до космитѣ на челото ѝ; и азъ трѣбваше сега тази пощурѣла английска вейка за бобъ да свалямъ огтамъ. Потъ ми капѣше отъ слѣпитѣ очи при това отчаяно положение. И много се зарадвахъ, че въ сѣщия моментъ се събудихъ и че всичко това било единъ сънъ.

За трети пѣтъ видѣхъ жирафи, заедно съ штрауси, далечъ изъ равната степъ. Съ единъ бръзъ конъ би могло въ случая нѣщо да се постигне, но моятъ бѣ мръзеливъ, непригоденъ за тази работа.

Най-сетне падна ми се случай да убия жирафа. Единъ день, намирайки се въ степъта на ловъ за газели, спрѣхъ се да си почина

до една скала, обрасла съ храсталаци. Предъ мене се простираше широка и дълга долина, покрита съ огдѣлни групи дървета. Наблюдавайки изъ долината съ бинокъла си, забелѣзахъ нѣколко точки, които се движеха къмъ менъ. „Жирафи“! почти извикахъ азъ. „Дали поне сега ще сполуча“? За обмисляване нѣмаше много време; трѣбваше да се действа, както случаятъ дойде.

Колкото се може по-закрито, смѣкнахъ се въ долината да причакамъ дивеча. Следѣхъ не прекъснато съ бинокъла си жирафитѣ, за да ги не изгубя отъ очитѣ си. Тѣ ставаха все по-голѣми; преброихъ четири. Идѣха право срещу менъ, и азъ нѣмаше защо, особено пъкъ, както бѣхъ и уморенъ, да отивамъ къмъ тѣхъ. Нужно бѣ ми само стогно закритие, и азъ намѣрихъ такова задъ едно клонесто дърво съ добъръ обстрелъ отпреде си. И вѣгъртъ бѣше благоприятенъ. Изтъквамъ това важно обстоятелство, което трѣбва да се има предъ видъ отъ всѣки ловецъ, тъй като дивецътъ има остро обоняние, а пъкъ у жирафитѣ то е отлично.

И така жирафитѣ идѣха право срещу менъ. Може би, находящитѣ се въ лѣво отъ менъ акации ги мамѣха съ съ своята сѣнка и шума. Първата жирафа, която бѣше женска, се обърна, поспрѣ се, като че обсъждаше, дали ще е добре да останатъ тукъ, следъ което се заплти къмъ горичкага. Втората — единъ доста силенъ мъжкаръ, а сѣщо и останалитѣ, я последваха. До тѣхъ имаше стотина метра. И въ момента, когато мъжкара се поспрѣ, азъ дадохъ изстрелъ. Рѣдко съмъ виждалъ такова бързо обръщане и подобно паническо бѣгство, както при тия жирафи. Добре бѣхъ стрелялъ, крупумътъ бѣ попадналъ; това азъ видѣхъ; самата жирафа даде знакъ, че е ударена, и все пакъ азъ се ялосвахъ, че не пустрѣхъ още единъ крупумъ по нея, защото виждахъ, че и четиритѣ жирафи бѣсно бѣгаха по посока, отдето бѣха дошли. „Боже мой, защо не стреляхъ още веднажъ!“ казахъ си азъ, гледайки подиръ жирафитѣ. . .

„Но какво е това? Една отъ тѣхъ остава назадъ, все повече и повече, — това е радостно! Ето я, че пада; лежи неподвижно! Та пакъ ли ще стане? Не, това ти не може; удри съ нозѣгѣ и остава на мѣстото си“. Така я и намерихъ съ простнати нозе, лежаща на страната си.

Изъ *D. Jug. Zeitung*: Д. Кацаровъ

ГОРСКО, ЛОВНО И РИБНО СТОПАНСТВА.

Образецъ на ловно стопански наредби.

Той е въ заповѣдъ № 493 отъ 7.II.1927 г. на Министерството на Земледѣлието, дето се казва:

Опредѣля се за вр. ловенъ развѣдникъ въ района на Софийското ловно д-во „мѣстността Люлинъ (Люлинъ е планина, а не мѣстностъ Б.Р.) при граници отъ Владайското дефиле до бучинското такова, като въ него (въ бучинското ли? Б.Р.) се включватъ и двата склона, северния и южния, заедно съ Драгичевскиятъ курци“.

Б. Р. Редакцията ще даде 500 лева награда на оня ловещъ, който дешифрира границитъ на този времененъ развѣдникъ и може да посочи доде е позволено да се ходи на ловъ и отде нататъкъ не е позволено.

Какъ закона надолу съ главата. Въ п. 3. на съобщението отъ Софийското ловно д-во „Соколя“ относно създаване на два постоянни ловни развѣдници се казва: „Въ окръга се създаватъ два постоянни развѣдника — единъ въ Витоша и единъ въ Рила. Подробнитъ (точни) граници ще се съобщатъ допълнително, следъ като специална комисия ги опредѣли“.

А забележката къмъ чл. 35 на Закона за лова гласи: Подъ думата „ловенъ развѣдникъ“ въ смисълъ на настоящия законъ се разбира **опредѣлена** площъ земя и пр. „Следователно докато, нѣма опредѣлена площъ, нѣма и развѣдникъ. Така повелява законътъ, а пъкъ разнитъ съвети продължаватъ да си го нарушаватъ, като едно парцалче писана хартия.

Специално за въпроса „пригодна ли е Витоша за постояненъ развѣдникъ“, ще се върнемъ.

Взаимосътрудничество между ловнитъ и риболовнитъ надзиратели.

Подобно сътрудничество може да бжде само отъ полза за ловното и риболовното стопанства. При обиколкитъ си ловнитъ надзиратели трѣбва да преследватъ нарушителитъ на

закона за рибарството и обратно — риболовнитъ надзиратели.

Имаме сведения, че ловнитъ надзиратели нѣматъ закона за рибарството, както риболовнитъ — тоя за лова и незнаятъ, какви сж нарушенията, какъ се преследватъ и т. н. Много ловни надзиратели не могатъ да тълкуватъ закона и поради това правятъ груби грѣшки.

Еднажъ на същото мѣсто наумихме на У. С., че една брошурка създадена отъ Съвета и предназначена специално за опознаване административната и др. стража съ закона за лова и изобщо съ значението на ловното дѣло за народното стопанство, ще има голѣма полза. Управителниятъ съветъ обаче си остава чуждъ на подобни полезни мѣроприятия, сигурно по тоя начинъ да докаже, че нѣма „рутина“.

Шестъхъ страници, заети въ бр. 6 отъ Дръ Янковъ за водене борба съ несъществуващи опасностни и призраци, които само той вижда, и накрая самъ зове ловцитъ къмъ разколъ, при 35000 броя тиражъ на списанието, правятъ 210,00 страница голѣмъ форматъ, или 420,000 — обикновенъ. Това грамадно количество хартия, заедно съ разносикитъ по печата имъ, прави 10 брошури, по 1000 екземпляра по 42 страници — които написани на разни теми по ловното дѣло и прѣснати гдето трѣбва, можеха да изиграятъ голѣма роль за запазване нашия дивечъ, който отива сигурно къмъ довършване, както по тоя пътъ върви и самамата организация. Само тая година тя е регистрирала около 4500 члена намаление.

Който има очи, да вижда, и уши, да слуша! 420,000 страници безъ никаква полза, а съ ясна и доказана вреда за организацията.

Предъ надвисналата опасностъ

Загрижени въ Никополъ, ловцитъ, отъ изтрѣблението на най занимателния и интересенъ мѣстенъ дивечъ-заяка, въ едно отъ последнитъ заседания членоветъ отъ ловното д-во *единодушно решиха да се запрети биенето на зайци отъ 1 септемврий до 1 октомврий т. г. въ района на Никополска околия*

отъ членовете на др-ството ни, външни членове и професионални ловци. На нарушителите ще се иска строгото начазание.

Въ същото събрание се вземаха и други важни решения. Констатира се, че при биене не съ оржие на свраки и гарги отъ селяни — ловци, „разрешени хищници“, бият се скришомъ гривеци, гургулици и др. полезни птици. А при събаряне гнѣздата на първите и вземане на яйцата имъ, често пострадватъ гнѣздата и яйцата на последните. За избѣгване тая аномалия, реши се г. Никополския окол. начлникъ, който е примѣренъ членъ на дружеството ни, да издаде наредба до общинските кметове, полица, стража и всички негови подведомствени органи, да разгласятъ между населението строгото пазене полезните птици и спрѣмо виновниците да се прилагатъ наказателни санкции по закона за лова.

Яребиците, що почнаха тукъ-таме да се забелѣзватъ изъ околията, да се пазятъ и покровителствуватъ отъ ловците за по-скоро имъ разплодяване и съставляване важенъ ловенъ спортъ за сжщите.

При излизане по ловъ да се не бие повече отъ нужното (по единъ заякъ), за да има и за другъ пътъ, да може по-правилно да се стопанисва дивеча. Защото цѣлътъ на лова не е да наситимъ животинските нужди на стомаха, безмилостно да унищожаваме даровѣтъ на природата, но да опрѣсимъ, възвишимъ духа си, да се окжпи душата ни въ природната свежина, въ сладкия мирисъ на цвѣтята, въ ехото на шумливото поточе, въ чаровния напѣвъ на птиците. . . Да ризвиемъ сили, духъ, воля, характеръ, да калимъ тѣло, да станемъ силни, бодри, умни, характерни, издържливи. . . Повече стремемъ къмъ душевна красота, къмъ физична здравина, не къмъ животинска суетна настрада.

Биенето на лисиците да бжде отъ начало до ноември или края на октомври, когато кожата ще бждатъ ценни и ще ползватъ ловеца, ще съставляватъ цененъ износенъ предметъ за навън отъ държавата. Лоша е била практиката на нѣкои ловци, които безразсдно сж почнали биенето отъ края на августъ, когато кожата сж безъ цена.

Гончетата си ловците да държатъ на синджиръ, за да не бродятъ по полето презъ сезона на разплода на полезния дивечъ и го безпокоятъ или изстребватъ беззащитните му малки.

Тия и още нѣкой полезни решения вземаха членовете на дружеството ни, които, като се изпълнятъ, ще дадатъ смисълъ и значение на лова.

Мар. Балтаджиевъ.

Б. Р. Редакцията на списанието вижда, че идеите, които то прѣска по стопанисването на дивеча, намиратъ тъй скоро и бързо практическо приложение въ дружествата. Това показва, че въпросътъ е наръль, че дивечътъ е къмъ изчезване, и всѣки бавежъ, всѣко мждруване, проучване, разучване не ще донесе нищо за постигане главната целъ на организацията — запазване на дивеча. Браво Никополци! Вие давате единъ примѣръ, който бързо ще бжде последванъ отъ много други дружества, защото опасността е голѣма, както за дивеча, тъй и за самата ни организация. Логичната последица на нерадението, на рутината, на липса отъ всѣкаква практическа дейностъ по запазването на дивечътъ е на лице. 4500 нейни членове само презъ 1926 ловна година сж счели лова за безпредметенъ, понеже нѣма по що да се практикува тази спортъ, и сж напустили организацията ни! Догодина ще бждемъ още по-зле. И не е ли време да се стреснемъ и да потърсимъ отговорността за това?

Решения за подобрене рибното стопанство.

Спортното риболовно дружество „Календъ“ въ гр. Пловдивъ е взело следните решения въ общото си събрание.

1. Натоварва настоятелството на дружеството да ходатайствува предъ господина министра на Земледѣлието и Държавните имоти при измѣнение закона за рибарството, чл. 84 отъ сжщия законъ да се измени въ смисълъ што глобата да се увеличи на 5000 левъ и 6 месеца затворъ.

2) Да се предвидятъ въ закона за рибарството и членове въ смисълъ че, който лови риба въ забранено отъ закона време, (чл. 45) или въ неопозволено време, но съ незаконни средства или маломѣрна риба (чл. чл. 31, 32, 33, 48 и 49), наказва съ съ глоба за всѣки уловенъ или убитъ екземпляръ риба за пестърва 20 лв., а за останалите видове по 10 лв., независимо отъ наказанието за другите извършени нарушения на закона за рибарството.

3. Градските и селски общини се задължаватъ да следятъ най-строго за спазване на чл. 31 буква А отъ закона за рибарството и да залавятъ всѣки нарушителъ.

Въ случай, че се констатира нарушение на чл. 31 буква А и нарушителя не е заловенъ и не може да се открие, то общината, въ землището на което е извършено нарушението, заплаща глоба въ размѣръ на 2000 лв.

4. Настоящото рѣшение да се изпрати на Господина Министра на Земледѣлието и Държавните имоти) и се изпрати до редакциите на списания: „Ловецъ“, „Морски Заговоръ“, и „Ловна просвета“ за даването гласностъ.

ЗАКОНЪ и УСТАВЪ.

Устава на ловната организация и закона за лова.

Новият устав на ловната организация е утвърден съ указъ № 14 отъ 15.III 1927 г. и е публикуванъ въ „Д. В.“ брой 294 отъ 31.III. 1927 г. Въ настоящитѣ ни редове нѣмаме за целъ нито да пишемъ история на устава, нито да правимъ подробенъ анализъ на отдѣлнитѣ му постановления, а по-скоро да изтъкнемъ мисли въ връзка съ разумното и трезво ръководство на нашата ловна организация, за подготовка на ловцитѣ въ бъдещата дейность въ областта на ловното стопанство и ловния спортъ.

Нашият уставъ бѣ допълненъ и измѣненъ въ Плевенския конгресъ презъ 1926 год. Той, заедно съ зак. за лова сж, така да се каже, конституцията на нашата ловна организация, съ тѣхъ и чрезъ тѣхъ ловнитѣ д-ва и останалитѣ ръководни органи проявяватъ своя идеенъ и организационенъ животъ. Значи уставътъ и зак. за лова сж срѣдствата, чрезъ които ще може да се постигнатъ по-лесно онѣзи идеали, за които жадува всѣки съзнателенъ ловецъ.

Една отъ най-важнитѣ и близки задачи, подлежащи на разрешение — това е просвѣтата и дисциплината въ нашитѣ редове. И нека си го признаемъ, че досега въ нашата организация много малко се е работило, (за да не кажемъ хичъ) — въ това направление, а тѣ сж гаранцията за успѣха въвъ всѣка наша дейность.

Ако досега въ ловната организация се прилагаха и изпълняваха уставнитѣ разпорѣждания, а сжщо и зак. за лова въ своята пълнота, точность и строгость, — нѣмаше да имаме на лице всичкитѣ печални плодове, каквито ги виждаме днесъ. Много ловци, т. е. голѣма организация безъ дисциплина и просвѣтителна дейность; многобройни дружества безъ ловно-стопанска ориентировка, нито спортна такава; много малкъ или почти никакъвъ идеенъ и организационенъ животъ.

Причината на всичко това ние съзираме въ ръководнитѣ органи на нашата организация. На първо мѣсто В. Л. Съветъ, Управит. съветъ, Ловнитѣ управи и настоятелствата. Това сж съставнитѣ елементи на организацията къмъ чл. 1 отъ устава и чл. 56 отъ зак. за лова.

Е добре! Ако това е така, ако съгл. чл. 2 и 3 отъ устава и чл. 55 отъ зак. за лова на нашата огромна организация сж опредѣлени толкова широки и благородни задачи, като: ловно стопанство, ловенъ спортъ, култивиране и обичъ къмъ Родината, просвѣта, дисциплина

и пр., то трѣбваше ли досега тѣзи ясни повеления на устава и зак. за лова да останатъ писани само на книга? Съ какво сме доказали, че се боримъ съ злото въ нашитѣ редове? Та кждѣ и кога въ нашата ловна история се е срещнало да се направи ревизия на ловно д-во въ България отъ надлеженъ органъ, съгл. чл. 36 бук. ж и чл. 13 ал. 2 отъ устава? Та колко ловни д-ва сж *закрити* заради тѣхната бездейность или тѣхната противоуставна и противозаконна дейность?

Нашият уставъ, макаръ и да има своитѣ дефекти, все пакъ има и положения, които даватъ точни указания за широка дейность отъ страна на всѣки ловецъ и органъ на организацията, само да има инициатива и желание за работа въ това направление.

Въ нашитѣ редове царува такъвъ хаосъ по разбиране задачитѣ и целитѣ на ловната организация, толкова малко или почти нищо не е направено въ областта на просвѣтата и дисциплината между огромната маса ловци, че трѣбва всѣки единъ отъ насъ seriously да се замисли за бъдещето на л-та организация. Безспорно е, че въ нашитѣ редове има много благоприятна почва за работа, както въ никоя друга организация нѣма.

Вземете В. Л. Съветъ, Упр. съветъ или Окр. Л. Управа — това сж ръководнитѣ органи на организацията, у тѣхъ трѣбва да има потикъ за работа; тѣ трѣбва да държатъ въ ръцетѣ си голѣмата ловна организация като едно цѣло, *за да се почувствува трезвото и разумно ръководство* къмъ подготовката на добри ловци и граждани на България.

Следниятъ примеръ ще поясни нашата мисълъ: Констатира се, че ловно д-во X не изпълнява уставнитѣ разпорѣждания или нарушава зак. за лова, — намѣсто въ такъвъ случай да бжде закрито, а членоветѣ му наказани, ръководнитѣ органи му пращатъ окръжно съ напомване да се поправи, — това нѣщо трае съ години, сжщото дружество заявява и други ловни дружества, за да не изпълняватъ и тѣ повеленията на устава и зак. за лова.

Ние вдигаме гласъ на тревога и опомняне, за да бждемъ чути по-скоро. Ние знаемъ, че има другари ловци отдѣлни единици, които хаятъ трудъ, време, срѣдства и пр. за издигането на ловната организация на завидната висота, но тѣ на всѣка крачка срещатъ пречки, въ самата срѣда, дето заработятъ — и въ резултатъ се обезкуражаватъ, докато се отчаятъ. Ето това сж частъ отъ причинитѣ, които правятъ да сме 30000 д. безъ просвѣ-

тителна дейност и дисциплина; затова се намалява лова в България; затова се неприлага устава и зак. за лова; затова ловните д-ва не проявяват живот.

Ами нечувствуваме ли и не виждаме ли, че в нашите редове идат млади български граждани — ловци, които трябва да ги приучим на труд, на ловджийска искреност, да изпълняват на първо място задълженията си като ловци в д-вата. На място нуждите в живота на ловната организация да се удовлетворяват с всички сили, ентузиазъм и средства с необходимата самодейност и енергия, с добре проучени и ефикасни начини, нкой от които имаше готови в Зак. за лова, устава, правилника за вътреш. ред на организацията, ние се радваме, че сме много по количество...

Другари ловци, положението на нашата организация е тежко, то не трябва да се продължава повече, нека всички ръководни органи се опомнят час по-скоро да заработят с всички сили и опитност; нека издигнем *ловното знаме* за повече просвета и дисциплина в нашите редове, нека всичко, що е вредно за лова и организацията ни, да премахнем, за да се поздравим един ден, че сме постигнали онзи цели и идеали, за които ловци като покойния Г. К. Христович дадох голъма част от своя живот и своите сили.

24.IV.1927 г. Пазарджик.

Петър Г. Петров

Един удар върху демократизма на Ловната Организация

Отличителният белег на нашата организация е нейната демократичност. Върху принципа на демократизма е построено нашето ловно стопанство.

Прочетем ли уводните статии на „Ловец“ от три години насам, ще срещнем през два три реда подобни изрази: другарство, братство, братско другарство и другарско братство, а рядко има статия, дето не се споменава демократичността, за която се удържа в гърдите и де било, и де не било.

Говорим едно — вършим друго!

Незабелязано, почти инцидентно, се направила измъненя в устава на Л. О., които IX конгресъ одобри. Между тях е и следното: „За да има право единъ ловецъ да бжде избранъ членъ на настоятелството на ловно дружество, трябва да е билъ непрекъснато членъ на сжщото дружество поне три години!“

Не знаемъ, кому хрумна тая чудовишна мисъл, обидна по сжщностъ за цялата организация? Нейното приложение туря кръстъ на

демократията в Ловната Организация, за което пишемъ разточителни словоизлияния.

Цензъ за избираемостъ и то вь организацията на ловцитъ!

Сме ли членове на една и сжща организация? Каква е разликата между Пловдивския, Софийския, и пр. ловци? Сжществува ли такава между разните ловни дружества и управляватъ ли се ть по единъ и сжщи уставъ?

Защо, питаме тогава, единъ ловецъ който е билъ двадесетъ години нстоятелъ вь Пловдивъ, да не може да бжде такъвъ вь село Бѣлово, напимъ?

Где е логиката, где е здравия смисъл, къде е демократията?

Кому е потрѣбенъ тоя напънъ къмъ консерватизмъ?

Защото резултата отъ такива уставни постановления може да бжде само единъ — затвърдяване едни и сжщи лица по върховетъ на организацията¹⁾.

М. на Земледѣлието, при особно мнение на Л. Инспекторъ, допустна да се утвърди подобно измънене на устава. Но на това авторитъ му ще се радватъ късо време. Ние сме дълбоко убедени, че цензъ вь Ловната Организация не е имало и нма да има. Всѣки по достоинство и по довѣрие ще заема мѣстото си. Разликата между ловцитъ отъ отдѣлнитъ дружества не бива да правимъ.

Нма да мине още много време, и всички ще се убедятъ, че IX ловенъ конгресъ е най-безплодни за нашето ловно дѣло. И колкото повече се отдалечаваме отъ него, толкова повече виждаме повелителната нужда отъ единъ новъ конгресъ, чиито мъдри и обмислени решения да поправятъ сторенитъ грѣшки.

И тогава, разнищовайки грижитъ „за затвърдяване“, ще видимъ, на какви още недоразумения сме изпаднали: може би, нашата организация е уникамъ по отношение на факта, че едни и сжщи лица заематъ по 3—4 длъжности вь управата на организацията. Напимъ: касиерътъ е и секретаръ и членъ вь Упр. Съветъ и членъ на Висшия Л. Съветъ; председателя на Софийското Ловно д-во е и членъ вь У. С. и членъ вь В. Л. С. Редакторътъ на сп. „Ловецъ“ е членъ вь У. С., вь Висшия Л. С. и вь Ловния Съветъ при Министерството на Земледѣлието.

Два въпроса сж неизбежни:

1). *Толкова ли е богатъ по съставъ нашия У. С., та трябва да го обединяваме още повече, като напоярваме неговитъ членове съ по 2—3 длъжности?*

2). *По силитъ ли е на единъ човѣкъ да изпълнява резултатно две, три и повече обществени функции.*

1) И то следъ като тъкмо по обратенъ пътъ се постигнаше до сега.

Обясняваме си, защо постоянно ни се пѣе една и съща пѣсень! „Не бива да се бърза, лека по-лека...“

Та и затъ какъ ще бързаме, когато сме се превили подъ тежестта на многобройнитѣ си мандати, които дори не можемъ да надигнемъ!

Пропуски съ лоши последици.

Средъ необятната водна пустиня около гр. Видинъ, като китенъ оазисъ, е кацналъ красивия ловенъ паркъ, който буди интересъ не само въ ловци и туристи, но и въвъ всички граждани, намиращи тамъ сладка отмора следъ тежки делнични грижи.

Ловниятъ паркъ се издигна като последица на неуморнитѣ и просвѣтни грижи на заслужили и сведущи по ловното дѣло ловци, въ поимени на които се редятъ имена, като тѣзи на генералъ *Цончевъ*, лесничея *Георги Петровъ*, чичо *Иванъ Марекъ*, животътъ на които бѣ едно ловно знаме, — една ловна програма!

Неуморната и безпримѣрна дейность на тѣзи труженци оставиха намъ скъпи завети; въпросъ е обаче дали ние следваме пѣтя на тия завети, — дали ние сме носители на тѣхнитѣ идеи, дали изпълняваме тѣхната програма. Трѣбва съ прискрѣбие да отбелѣжимъ че онзи идеализъмъ, онази задушевность, оновъ рѣдко другарство, ония благородни пориви, които живѣха въ душитѣ и сърдцата на тогавашнитѣ ловци, — днесъ сж само едни спомени. Защо е това така? Нека тия, които сж взели въ рѣцѣтѣ си сѣдбинитѣ на д-вото, да се замислятъ. Ние само повдигаме крайчеца на завесата, която забулва единъ дружественъ животъ характеризирващъ се само съ издаване на ефтини билети за биене на дивечъ, за да се повърнемъ съ редъ статии, които ще ни направятъ по-ясна и пълна картината, за да можемъ отново да гласнемъ организацията въ она пѣтя, по който тя е вървѣла и който трѣбва да следва, за да служимъ само на ловното дѣло.

*

Съ особена скърбъ трѣбва да оповестимъ, — не знаемъ само дали това се дължи на неумѣлото отглеждане на дивечъ или е резултатъ отъ немарливо изпълнение на службата на назначения персоналъ, — фактътъ е печаленъ, паркътъ, ловната ни гордость за кжсо време се лиши отъ следния благороденъ и полезенъ дивечъ, рѣдкостъ вече и въ самата природа, а именно: една кошута и четири сърнета по на различни възрасти презъ изтеклата зима измрѣха просто отъ гладъ, безъ да има

кой да се погрижи за тѣхното запазване. Може ли още да се мисли и трѣбва ли само да се пише и да четемъ въ списания статии — закриляйте полезния дивечъ, запазвайте малкия и подрастващъ дивечъ, — докога само думи, а въ резултатъ бездействие и резултати като горния?

Ловецъ.

Внимание!

Въ брой 6 отъ т. г. на сп. Ловецъ на стр. 126 се съобщава, че въ с. Радилово—Пещерска околия, *имало* ловно др-во, което устроило хайка презъ 1926 год.

С. Радилово—Пещерско е на 12 клм. отъ гр. Пазарджикъ, на 8 клм. отъ гр. Пещера и на около 10 клм. отъ Козарското ловно др-во „Соколъ“.

Питаемъ, кой уставъ позволява, щото въ едно селце съ 250 кжщи, дето нѣма повече отъ 10 редовни ловци, ловно др-во да се образува? Старииятъ уставъ чл. 2—забелѣжката му, както и новиятъ уставъ — чл. 1 ал. 2 (чл. „Д. В.“ брой 294 отъ 31.III.1927 г.) — не позволяватъ това.

Като се има предъ видъ, каква идейна и организационна апатия овладѣва не само др-вата ни изъ Пловд. окръгъ, а изъ цѣлата страна, можемъ си представи, какви резултати ще се получатъ отъ противоустановното никнене на микроскопични ловни др-ва по селата, предъ очитѣ на Окр. Ловна управа и Упр. Съветъ.

Внимание г-да! Огромната наша ловна организация се нуждае отъ чистене, идейность и организационенъ тактъ въ ловно-стопанско и спортно отношение. Всѣки часъ и день изминатъ е скъпъ за съзнателния ловецъ въ България...

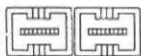
19.IV.1927 г. Пазарджикъ.

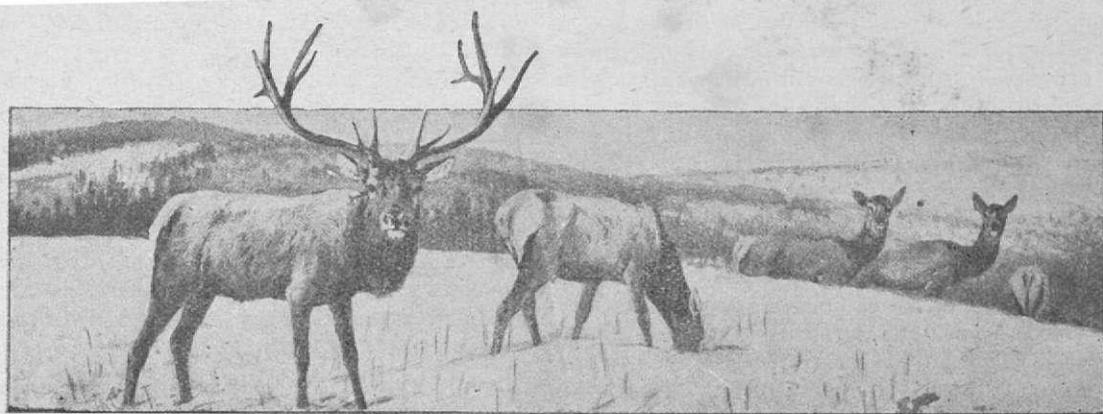
Петъръ Г. Петровъ
(Адвокатъ)

На внимание на ловцитѣ

Група ловци, членове на Софийското Ловно д-во, сж взели инициатива за устройване „научна ловна екскурзия“ до Унгария по Дунава, дето ще видятъ нѣкои добре уредени ловни ревири. Желаетитѣ ловци да участвуватъ въ тази екскурзия, да се отнесатъ до редакцията на сп. „Ловна Просвѣта“, отдето ще получатъ подробни сведения, следъ което ще стане записването.

За грижитѣ по подготовката на екскурзията инициаторитѣ сж избрали изъ между себе си специаленъ комитетъ, който ще поиска съдействието и на Софийското Ловно дружество и на Ловната организация.

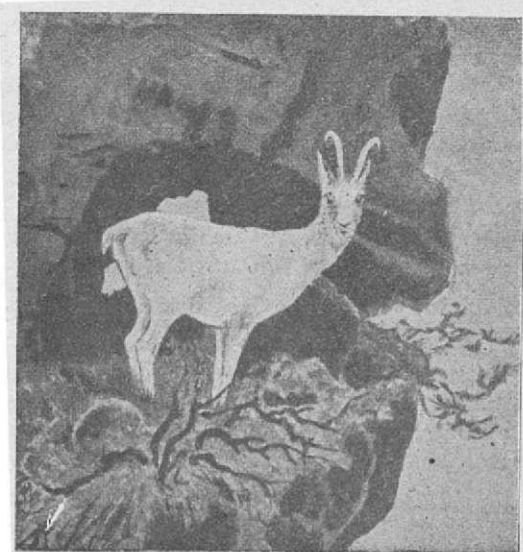

ОТТУКЪ — ОТТАМЪ.

Златорогъ

Намирайки се преди войнитѣ въ Австрия и имайки връзки съ нѣкои отъ тамошнитѣ ловци, нѣмци, чували сме по нѣкога да наричатъ дивата коза съ едно чисто славянско име *Златорогъ*. На въпроса ни, отде е това име, обясни ни се, че произходътъ му е отъ незапомнени времена. Наблюдавано било понѣкога, макаръ и много нарѣдко, че около рогаветѣ на дивата коза се виждала свѣтла осанка, нѣщо като ореолъ; за това я и наричали златорогъ. Говорейки следъ това по този въпросъ съ стария ловецъ отъ гр. Самоковъ, Хаджи Велинъ, сега покойникъ, който бѣ виждалъ много диви кози, той ни увѣряваше, че единъ пжтъ въ Рила къмъ Попова шапка, на-

блюдавалъ сжщо една дива коза съ златозаренъ вѣнецъ на главата. Козата се била спрѣла предъ единъ гребенъ покритъ съ снѣгъ;

слънцето силно свѣтѣло, а самата коза изгляждала като бѣлизникава.

Подобно явление ние мислимъ, че е възможно, когато при съответно освѣтление, снѣгътъ отражава отъ себе си разноцвѣтни слънчеви лъчи, които може би, около рогаветѣ на животното блѣщатъ по-силно. Възможно е сжщо тази коза, макаръ и като голѣма рѣдкостъ, да е била бѣла (албиносъ, абрашъ); па и Х. Велинъ казва, че изглеждала бѣлезникава. Въ зоолог. сбирка при нашия университетъ се намира една препарирана съвсемъ бѣла дива коза, убита презъ 1901 г. по Рилскитѣ карпи, между изворитѣ на р. Марица и Искъръ. Това е единъ цененъ и отъ голѣма рѣдкостъ екземпляръ.

Счетохме за неизлишно да съобщимъ това на любознателнитѣ читатели на „Лов. Просв.“ и да помолимъ онѣзи отъ тѣхъ, които сж близо до Рила, Родопа, Пиринъ и Мара-Гидикъ, гдето има диви кози, а сжщо и всички любители на природата, да съобщаватъ въ редакцията на сп. „Ловна Просвѣта“ всички поинтересни наблюдения върху животното царство у насъ.

Д. К.

Позивъ къмъ ловцитѣ приятели на природата.

Германскитъ „орденъ на соколитѣ“ е отправилъ следующия позивъ къмъ ловцитѣ, приятели на природата:

„Нашата природа, пише Херманъ Лъонсъ, *) все повече и повече отпустава“. Сега, когато

*) Херманъ Лъонсъ е герм. поетъ и ловецъ, който най-вѣрно и най-сърдечно е възпѣлъ природата. Той загина въ великата война и е непрежалимъ и до днѣшнень отъ ловцитѣ въ цѣла Германия. Стиховетѣ му сж перли, отроени отъ сърдцето на природата.

(Бележка на преводача)

прелетните птици почват да идват и да гнѣздят, по насъ захваща едно безбройно избиване на грабливи птици, разваляне на гнѣздата имъ, обирање яйцата и пр. Повелителна нужда е за насъ въ Германия съ най-голѣма решителност да обърнемъ вниманието на ловците върху следоущото: Часть отъ нашитѣ грабливи птици — едно по причина на своята безвредностъ, друго по причина на своята рѣдкостъ, сж запазени чрезъ закона за закрила на птиците. Советѣ, кукумявките, керкенеца, червенокракиятъ соколъ, соколътъ врабчаръ, соколътъ осоядъ, морскиятъ орелъ и орелътъ змиаръ презъ цѣлата година се намиратъ подъ закрила. Когато пъкъ соколътъ скитникъ, мишоловитъ, червената и черни капи се намиратъ подъ закрилата на закона само отъ 1 мартъ до 1 септември.

Явно е, че нашитѣ закони за закрила на птичия миръ сж още твърде не съвършени. Много отъ грабливитѣ птици, които не сж вредителни, или пъкъ сж рѣдкостъ, минаватъ въ закона, като дивечъ безъ закрила и биватъ избивани. Ловци, пазете и тѣхъ, не стреляйте по всичко, само и само да обогатите вашитѣ сбирки. Не вдигайте пушката, докато точно не разпознаете, какво има предъ васъ.

Ловци! Приятели на природата!

Помогнете да запазимъ нашитѣ грабливи птици; тѣ сж последнитѣ остатъци отъ нѣкогашното по-добро и много по-богато отъ къмъ дивечъ време. Внимавайте, щото това малко, което ни е останало, да не бжде безмислено изтребено. Пазете нашитѣ грабливи птици и безъ всякакви стеснение съобщавайте лицата, които не спазватъ закона.

Никое ловно д-ство не трѣбва да търпи членове въ своята среда, които престѣпватъ закона. Такива лица трѣбва да се предаватъ на властта, като крадци на дивеча.

Закрилянитѣ грабливи птици сж общо благо на германския народъ; който ги стреля, обира тона общо добро и с следователно единъ крадецъ.

Отъ германския орденъ на соколитѣ,

Председател за закрила на природата:

Фрицъ Херманъ Кроне,

Прев. отъ немски Йегеръ,

По-интересни дати изъ историята на ловното дѣло

(продължение отъ бр. 2. на Ловна Просвета).

1835 г. Убита последната мечка въ Германия.

1838 г. Убитъ последния рисъ въ Баварскитѣ Алпи, а въ 1843 г. — Тюрингенския лесъ.

1838 г. Основано първото ловно списание „der Jäger“ (ловецъ) отъ Ото фонъ Корвинъ—Виребицки въ Франкфуртъ на Майнъ.

1844 г. Убитъ последния бобъръ въ Источна Прусия.

1845 г. Флобертъ (въ Парижъ) въвежда безгласнитѣ пушки.

1848 г. Премахнато въ Прусия правото на ловъ въ чужди имения. (Б. Р. Каква щастлива страна е въ туй отношение България. Никжде другаде ловецътъ не се ползува съ такива права и блага, като у насъ. Но проникнатъ ли е той отъ задълженията, които му възлага законътъ срѣщу даренитѣ му отъ държавата права и блага?)

1850 г. Изнамирването на централката отъ Бернимолинъ въ Лютихъ. Патронитѣ ѝ обаче бѣха твърде несъвършени, и едва въ началото на седмдесетата година, когато се усъвършенствуваха патронитѣ, тази ловна пушка намери общо приложение.

1855 г. Убитъ последния брадатъ орелъ въ Германия.

1855 г. Синътъ на Ф. Дрейзе (извѣстия изнамирвачъ на пушката Дрейзе) построява пушка съ странични цеви.

1860 г. Въвеждането на металическитѣ гилзи отъ американеца Пибоди и Ремингтонъ.

1860 г. Въ Прусия биде запретенъ лова на дивечъ съ примки.

1879 г. Херцогъ Ерестъ II отъ Саксенъ-Кобургъ Гота развѣди въ Хинтеррисъ алпийски Козирози (Sarpa asgardius), но този дивечъ биде избитъ отъ браконери.

1884 г. Международенъ орнитологически конгресъ въ Виена.

1885—1886 ловна година добито въ Прусия месо за ядене отъ дивечъ 10,506,731 кгр. Убити: 9 лосове, 14,936 елени, 8587 допатары, 109,702 сърни, 2,373,499 зайци, 9391 диви свине, 314,116 калинки, 1,521,864 яребици, 126,628 фазани, 270,000 диви патици, 5424 диви гжски, 397 глухари.

1887 г. Утровень е последния брадатъ орелъ, който гнѣздилъ въ Швейцария.

1893 г. Ловната изложба въ Мюнхенъ.

1898 г. Кайзеръ Вилхелмъ II убилъ въ Насавенъ (Роминтенъ) еленъ съ 44 крайща (разклонения) на рогаветѣ. (Б. Р. Елени съ такова голѣмо разклонение на рогаветѣ се срѣщатъ много рѣдко; на хилядото може би единъ).

1902 г. Числото на зубритѣ въ Бѣловежкитѣ гори възлизало на 6378 главъ. Презъ 1918 год. сж били останали само 200 (Б. Р. А сега почти, че сж довършени).

1921 г. Основа се ловна камара въ Германия (Берлинъ).

(Изъ D. Jäg Zeit.): Д. К.

Дивъ котаракъ намѣрилъ за по-удобно да преживѣва като домашнитѣ котки.

На 11 априлъ т. г. Благой Клисурски отъ Т. Пазарджикъ презъ нощта е убилъ на керемидитѣ на къщата си единъ голѣмъ дивъ котаракъ. Този хищникъ се е билъ настанилъ, вѣроятно въ нѣкоя необитаема съседна стара зграда и въ продължение на около 2 месеца е успѣлъ да изяде на пострадалия ловецъ 23 кокошки.

Много е вѣроятно, че този котаракъ е обитавалъ въ нѣкоя съседна на града кория и за първи пѣтъ се е подмамилъ отъ нѣкой котешки концертъ отъ питомни котки. Обстановката му се харесала. Вѣроятно е, че скоро победилъ по-слабитѣ питомни съперници, а и курника на другаря Благой е билъ изобилень съ хубави кокошки. Приятна и лесно спечелена любовъ, ловъ безъ приключения и трудности въ курника. Какво може да желае повече котарака?

Но... такива подигравки съ курници, особно съ курника на единъ ловецъ, завършватъ по обикновенно му — трагично. Котаракътъ съсъ своя хубавъ кожухъ се е наплатилъ на ловеца, който при това е изпиталъ и едно удоволствие... Кой знае, ще срещне ли други пѣтъ въ цѣлия си ловень животъ подобень хищникъ?

Какво говорятъ цифритѣ. България има повърхность 103,146 кв. клм., върху която ходятъ на ловъ 35,000 здружени ловци. На всѣки ловецъ се пада средній по 2·94 кв. клм. отъ повърхността на страната.

Площта на горитѣ въ България е около 30,000 кв. клм. Следователно на 1 ловецъ се пада по около 0·9 кв. клм. горска площъ.

Тия кратки цифри говорятъ много: Ловното богатство въ страната е въ *периодъ на интензивна експлоатация и сж потрѣбни извънредни мѣрки за неговото запазване, за да не дойде день да биемъ чучулиги и врабчета.*

Има ли рисове въ България? Този въпросъ, основящъ се до единъ представителъ на фауната ни, досега не получи категориченъ отговоръ. Отъ дълги години не е оповестявано убиването на рисъ въ България, та можеше да се счита довършването му като фактъ. Ловецътъ Илия Грънчаровъ отъ София, който миналата есенъ е билъ въ Малкотърновскитѣ гори, ни съобщава, че мѣстнитѣ ловци му разправяли, че изъ горитѣ около рѣка Резвая, имало рисове, които тѣ наричали съ турското и име „бинекли текииръ кеди“.

Между сжитѣ ловци съществувало предание, че рисътъ „куршумъ го не лови“.

Другарска разходка презъ май.

Още едно малко обяснение. По обяснението на г. Милде за гаргата и враната има да забележимъ следующето: За твърде несведущи трѣбва да сж били считани делегатитѣ отъ Плѣвенския конгресъ, за да се допуска, че не ще могатъ да различатъ врана отъ гарга, та враната да се отождествява съ гарга. Да се твърди, че на враната народното име било гарга, е допустимо за г. Милде, отъ когото не можемъ да искаме едно основно познаване на народния ни езикъ и народнитѣ наименования. Но ще помолимъ г-на редактора на сп. „Ловецъ“, който е поправявалъ реферата на г. Милде, като „Литераторъ“*) да ни посочи, въ коя книга на нашитѣ народни умотворения (пѣсни, приказници, гатанки, и пр., било въ изданията на М-ството) и ние ще приемемъ, че народното име на враната било сива гарга. До тогава обаче нека ни бжде позволено да си останемъ на нашето мнение, че г. редакторътъ си остава и до сега елементарно непознатъ съ нашата фауна.

А колкото за думитѣ „заядлива и заинтересована закачка“, „крайно недостоеенъ начинъ“, „теденциозна закачка“, и пр., съ които е порѣсено обяснението въ „Ловецъ“, тѣ си оставатъ за смѣтка на г-на „литератора“, който, допускаме, самъ ги е вмъкналъ въ въпросното обяснение.

Изложба на препарирани птици. Презъ Великденскитѣ празници, въ павилиона на Борисовата градина въ София, г. П. Ватевъ отъ Плевенъ направи изложба на препарирани отъ него птици, обитаващи плевенската околностъ. Изложени бѣха около 200 птици, застъпващи стотина вида. Особно добре бѣха преставени чаплитѣ, ястребитѣ, гяволицитѣ, бухалитѣ, пчелоядитѣ, орлитѣ, (скаленъ и царски) и др. Като рѣдкостъ въ изложбата, нека споменемъ и единъ бѣлъ таралежъ (албиносъ, абрашъ) и една малка кукувица сиво-

бѣла. Позитѣ и самата изработка на препаратитѣ бѣ доста задоволителна. Вѣрно поставенитѣ надписи — български и латински, даваха възможностъ на всѣки, който се интересува, да проследи, какъ значително се измѣнява оперението на птицитѣ отъ единъ и сѣщи видъ, особено въ грабливитѣ, при разнитѣ имъ възрасти, а у нѣкои при свадбената имъ премяна.

Ала при всѣка една такава изложба, ние сме си задавали въпроса: Не нарушава ли се закона за лова, като се убиватъ съ цель за изложба и за проданъ птици и бозайници, които се намиратъ подъ закрилата на закона за лова — чл. 6, като напр. кълвачитѣ, кукувицитѣ, керкенезитѣ, совитѣ, кукумявкитѣ, пойнитѣ птички и др. и дали този начинъ, за опознаване днесъ на нашата жива природа, нѣма да допринесе за окончателното изстребление на нѣкои видове птици у насъ, които и безъ това сж твърде много намалѣли.

Има дума върховната управа на Ловната организация. „Ловна просвѣта“ писа вече на два пжти по този въпросъ (бр. 1 и 2 отъ т. г.) Дано пакъ сегашното ни напомняне, или подобре молба — не остане гласъ въ пустиня.

Спортното риболовно дружество въ ст. София е назначило за частенъ свой надзирателъ за преследване нарушителитѣ на закона за рибарството жителя отъ село Враждебна *Петъръ Палавровъ*. Настоятелството на дружеството има често събрания, цельта на които е засилване дейността на дружеството.

Читатели и приятели на „Ловна Просвѣта“. — Вашата услуга къмъ списанието и трудното негово дѣло ще бжде голѣма, ако се помжчтите да запишете поне единъ Вашъ другаръ абонатъ на списанието. Всѣки новъ абонатъ ще позволи да се внесатъ нови подобрения въ него.

Бждете апостоли на Ловната просвѣта. Въ края на годината редакцията ще Ви даде отчетъ, за да се убедите, че всичко отъ

*) Вижъ бр. 6 „Ловецъ“ отъ т. г. стр. 107, гдѣто г. редактора е признатъ за литераторъ.

списанието отива само за него — безъ да е награденъ нищии трудъ. Ловна просвѣта е дѣло на своитѣ сътрудници и читатели, които съ въодушевление и безвъзмездно даватъ своя трудъ за нейния напредѣкъ.

Ако остане единъ левъ дори излишенъ, той ще послужи за „Фондъ Ловна просвѣта“.

Ловното дѣло и обществото. Въ сп. „Здравна Просвѣта“ бр. 15 е предадено съдържанието на статията отъ г. Иванъ Сокачевъ „Нашето ловно дѣло“, като голѣма частъ отъ статията е цитирана изцѣло (Ловна Просвѣта година II бр. 1) и съ пожелание нейнитѣ идеи да намѣрятъ широко приложение въ ловния спортъ.

Въ бр. 327 на сп. „Отечество“ въ отдѣла „Културно стопански вести“ е дадена една бележка за „Ловътъ въ България“ и неговото стопанско значение.

Юбилей. Г-нъ Курциусъ — Директоръ на Царската Зоологическа градина на 1 май т. г. отпразднува своя четиредесетъ годишенъ юбилей. Редакцията на списанието сърдечно приветствува юбиляра и му пожелава здраве и дълги дни.

Открито писмо е отправилъ г. Матей Хрусановъ до председателя на Ловната Организация г. Д-ръ Иванъ Янковъ, като го моли да посочи имената и фактитѣ, на ония които той е нарекалъ: *хора съ „лошо лично минало“, които сж родоотсѣпници и изпѣлняватъ чужди мисии въ организацията, конспиратори, които нѣматъ хабѣръ отъ ловното дѣло, ония, които сж правили диверсии чрезъ вестниците по поводъ Плевенския конгресъ и пр. или изобщо всички тия, които трѣбва да се изолиратъ и на вътки заклеятъ съ печата на позора, споредъ него.* Съ такива общи фрази, безименни и необсновани съ факти страшни упреци, мжно е г. Д-ръ Янковъ да снесе отъ себе си тежката историческа отговорност, както самъ е поставилъ целъ на статията си. Той е длъженъ, ако наистина желае да снесе тая отговорност, станала сега хиляди пѣти по тежка, поради жестокитѣ му обвинения, да каже имената и фактитѣ и да поиска немедленно другарския съдъ да ги разгледа и изхвърли всички, що сж накичени отъ него съ такива пороци, ако излѣзе всичко това вѣрно.

Конкурсъ за написване най-хубавия ловенъ разказъ. Редакцията на списанието обявява конкурсъ за написване най-хубавия ловенъ разказъ при следнитѣ условия:

1. Сюжетътъ на разказа да бжде изъ живота на българскитѣ ловци.

2. Авторътъ му да бжде здруженъ ловецъ.

3. Голѣмината на разказа не трѣбва да превишава 4 печатни страници форматъ Ловна Просвѣта.

4. Разказътъ трѣбва да бжде написанъ на пишуща машина и да носи опредѣлено мото.

5. Желаящитѣ да взематъ участие въ конкурса трѣбва да изпратятъ работата си въ запечатанъ пликъ до редакцията. Вътре въ други пликъ автора да покаже името и адреса си.

6. Оценката на разказитѣ ще се извършатъ отъ комитетъ отъ жури въ съставъ: Единъ нашъ писателъ, единъ членъ отъ Редакционния съветъ на списанието и единъ представителъ на Софийскитѣ ловци по препорѣка отъ настоятелството на Софийското Ловно дружество. Най-хубавиятъ разказъ ще бжде премиранъ отъ Редакцията на списанието съ 1000 лв. и ще бжде отпечатанъ въ специалния брой, който списанието тѣкми да издаде съ статии отъ всички свои сътрудници по случай завършека на своята втора годишнина.

7. Желаящитѣ да участвуватъ въ конкурса да изпратятъ своитѣ работи най-късно до 15 юний. Постѣпилитѣ следъ тая дата работи не ще се разглеждатъ.

Отъ редакцията на „Ловна Просвѣта“

Просвѣта или заблуда. Всѣко ловно списание, между другото, има и една важна целъ — да дава сведения за опознаване и изучаване на дивеча — полезенъ и вреденъ. Това лю-лесно се постига, когато, като се говори за нѣкой видъ дивечъ, или пкъ му се прави описание, прилага се и съотвѣтното изображение на животното. Сжщо и когато се дава нѣкоя картина, даже безъ всѣкакво описание, да ѝ се поставя вѣрното име. Това искане не само че не се спазва отъ редакцията на организационното ни списание „Ловецъ“, но често пѣти на животнитѣ се поставятъ погрѣшни названия, което вкарва въ заблудение читателя.

Въ бр. 8, год. 1924, стр. 4 — типичниятъ голѣмъ *Ястребъ* (*astur palumbarius*) на картината е нареченъ соколъ. А знае се, че и закона за лова чл. 7, б. прави разлика между соколъ и ястребъ.

Въ сжщия бр. на „Ловецъ“ стр. 12 подъ картината на *стрепета* (*мескелдекъ*) (*otix latrix*) е поставено името дропла. А разликата между тѣзи две птици, макаръ и отъ едно семейство, е твърде голѣма. Па и самиятъ законъ въ таблицата прави тази разлика.

Въ бр. 6 т. год. стр. 114 сжщата птица *стрепетъ* е наречена малка дропла. Приемаме, че носи и това име, което би могло да се тури въ скоби, но защо липсва сжщинското ѝ име *Стрепетъ*, както е нареченъ въ закона

за лова? Па мѣстото ли е на тази птица въ статията на г. Димитровъ, когато той съвсемъ не говори за нея, а за *дроплата* (*otus tarda*), която при студени зими дохожда, главно отъ южна Русия по нѣкои отъ нашитѣ мѣста (Варненско, Бургаско, Софийско и др.). А стрепета, знае се, че отлита почти едно-временно съ пътпѣдците. Не е ли било по добре да се даде истинската картина на дроплата; нали е за поука?

Въ бр. 4, год. 1924, стр. 16 е дадена картината на *морския орелъ*. Поне по бѣлата му опашка не се ли е достѣтил г. редактора, че това е морски орелъ, та да го не кръщава произволно въ *скаленъ орелъ*.

Въ бр. 4, год. 1926 стр. 72 е дадена картина на едно препарирано животно *добре запазена кожа въ препаратъ(?)*. Бихме помолрили да ни се каже името на това животно, което въ краката прилича на мечка, въ главата на тапиръ, а цѣлото на нищо.

Но какво да кажемъ пъкъ за уводнитѣ статии на г. редактора? Това сж чудни образци отъ схоластика, редица отъ безконечни словизлияния, приповтаряни въвъ всѣка статия. И когато на конгреса се изтъкна тази слаба страна на сп. „Ловецъ“, г. редакторътъ нѣма усѣта да бжде поне по-скроменъ и си вземе бележка отъ казаното, а продължава и до день днешенъ да поднася на ловцитѣ сжщитѣ низи отъ слова, задъ които не може вече да се скрие едно пълно неведение по ловното дѣло.

Пишатъ ни отъ Видинъ. Тѣмко сега е времето за усърдно запазване полезния дивечъ, тѣй като сега сме въ размножаването и растенето на малкитѣ. Браконеритѣ сж ония ловци, които, лишени отъ нуждното съзнание за покровителствуване на полезния дивечъ, могатъ лесно и съ пѣвробитни способности да изтрѣбватъ младитѣ зайчета и другъ полезенъ дивчъ: научаваме се обаче, че тѣмко за това време е уволненъ отъ длъжностъ дружественъ ловенъ надзирателъ, поради това че бюджетното упражнение на д-то е изтекло, и настоятелството не може да намѣри пари за издръжка на надзирателъ. Въ едно извънредно годишно събрание може да се предвиди такава сума за два три месеца до редовното годишно събрание. Кой трѣбваше да се погрижи за това и кой носи голѣмата отговорностъ предъ ловното дѣло?

*

На 13 мартъ т. г. д-то устрои хайка за вълци въ мѣстността „*Дюжмишъ*“ Акчарски районъ. Самото обстоителство, че по това време имаме вече хубави слънчеви дни, а като се прибави и липсата на ржководители, безъ никакъвъ редъ и дисциплина, хайката завърши съсъ слабъ резултатъ — една вълчица и една лисица. Разочарованието въ ловцитѣ отъ

така устроената хайка е голѣмо, и при хайки настоятелството трѣбва повече да се замисли преди да задължи, както при този случай, около 250 человекъ ловци и викачи да се явяватъ на опредѣленото мѣсто, безъ да могатъ да постигнатъ желаниятъ резултатъ, за който съ такава готовностъ всѣки тръгва.

*

Нека тѣзи, които безъ да разбиратъ смисла, значението и голѣмата отговорностъ, съ която сж се нагърбили и сж застанали като ржководители на ловното дѣло въ нашия край, създадъ толкова сжпни завети и традиции, се добре замислятъ и иматъ предъ видъ ото въ бждеше да се избѣгватъ подобни пропуски, а да се стремятъ къмъ постигане целитѣ и задачитѣ на ловното дѣло, което е и задача не само на ловнитѣ дружества и настоятелства, но и на отдѣлнитѣ ловци.

Ловецъ

Б. Р. Редакцията дава мѣсто на тази дописка, като вижда, че тя не е продиктувана отъ лична неприязненостъ, а отъ желание да се допринесе нѣщо за дѣлото. Намираме, че резултата отъ хайката не е съвсемъ лошъ. Не отъ всѣка, даже и най-добре уредената хайка, може да се очаква резултатъ.

На 5 май т. г. е положенъ основния камъкъ на пристройката на зданието на Ловната Организация въ Ст. София.

Този актъ е станалъ съобразно усвоенитѣ традиции отъ Управителния Съветъ: съ подобающа скритностъ и бѣзъ дори да бждатъ предизвестени за него членоветѣ на Софийското Ловно дружество. Присъствували сж само помазани. Вѣроятно се е допускало, че простосмѣргнитѣ ловци не се интересуватъ отъ такива събития.

Или... да допускаме ли, че У. С. самъ схваща несполучливото разрешение на „Ловния домъ“, та се стеснява да вика чужди хора на полагането основния камъкъ?

Въ Етрополския балканъ е заловена една жива сърна. Вѣроятно при гоненето ѝ отъ нѣкой звѣръ или кучета, е паднала отъ високо мѣсто, натъртила се и не можейки да се движи е хваната отъ горски стражаръ. Последниятъ чрезъ околийското управление я предала на Ветеринарния лѣкаръ въ Орхание за лѣкуване. Лѣкарътъ утѣрява, че ще я излѣкува. Сърната приема охотно храна. Следъ излѣкуването ѝ, ще бжде пусната на свобода.

Ловното дружество въ Орхание ще трѣбва да бди за това животно да не би да се похити за паница леща.

На внимание на абонатитѣ. Изпращатъ се квитанциитѣ на всички абонати за

изплащане абонамента. Апелираме за съществуването на списанието да не бждат връщани квитанциите.

Има абонати, които редовно сж получавали списанието, безъ, както е почтенно, да върнатъ още първия брой, а кога имъ се поднесе квитанцията, да отказватъ изплащането.

Литературниятъ в. „Развигоръ“ нарече това „мухтанджилъкъ“. Но то е нѣщо повече отъ мухтъ.

Ние сме принудени да помолимъ тия абонати или да ни върнатъ изправни получените досега броеве, или да ни изпратятъ стойността имъ по 10 лв. на брой. Иначе ще бждемъ принудени да публикуваме имената на тия своего рода мухтанджии отъ оскждните тро-

хички, съ които се издържа нашата сериозна книжнина.

Ловецътъ Тодоръ Петковъ отъ гр. Т. Пазарджикъ пр. м. мартъ т. г. на една хайка е убилъ два вълка: единъ мъжки и единъ женски. Щастливъ ловецъ.

Биенето на гарги и пр. своего рода професия. Нѣкой си Варадинъ отъ с. Григорово (Новоселска околия) си взелъ билетъ за ловъ специално за да бие гарги. Хвърля наблизъ до воденицата си зърна, на които гаргите се стичатъ на ята, та ловътъ имъ е и лесенъ и доходенъ. И всѣка седмица бай Варадинъ носи на общината по една торба глави.

Ловеца Ковачевъ отъ Ихтиманъ (на каруцата въ лѣво). Сжщия редовно всѣка година трови по 7—8 вълка. Снимката представлява единъ такъв вълкъ отровенъ отъ Ковачева, разнасянъ за показване изъ селата. Убиването на вълкъ за нашето земледѣлско население е едно събитие, защото селянина вижда въвъ вълка единъ свой голѣмъ врагъ.

НАША ПОЩА.

Сава Ненковъ — Шуменъ. Редакцията дължи да Ви изкаже своята голяма благодарност за подкрепата, която давате на списанието чрез записване нови абонаенти. Ловна просвета съществува като стремеж на саситъ читатели за просветно издигане и затова тя тръбва да бжде съжла за всички които желаятъ нашето ловно дѣло да се развива при пълна свѣтлина.

Елмо — Пловдивъ. На въпроса Ви, какво става съ нашия ловенъ домъ, ще Ви отговоримъ следния брой, когато ще дадемъ плана му и ще го съпоставимъ съ туристическия хижи въ В. Търново и Вратца — дѣло по на стотина туристи.

Н. — Варна. Не допускайте, че Председателятъ на Л. О. получава 1000 лв. месечно представителни и по 80 лв. на заседание? Искате доказателства. Но какъ е възможно да се докаже, когато на подканянето (Ловна просвета бр. 1, год. II) да се публикува бюджета, У. С. и досега отговори съ мълчание.

Българскиятъ ловци нѣматъ право да знаятъ, кждѣ и за какво се даватъ събиранитѣ отъ тѣхъ милиони. Д-ръ Ив. Янковъ въ брой 6 сл. Ловецъ задава въпроса: „Нека се отговори публично, кому и какъ се пречижда служи на дѣлото?“. Ами малки ли пречки сж тия, да се пазятъ въ тайна бюджетитѣ, да не се публикуватъ решенията на У. С., да не може да се добие никакво сведение отъ канцеларията на У. С. безъ разрешение на председателя? Какъ любознателния ловецъ може да проникне презъ тази китайска стена и да има материялъ, за да работи върху дѣлото? Ами защо не се публикуватъ редъ години даннитѣ отъ статистикитѣ, които сж постъпили въ съвета? и пр. и пр. Ами кому се даде възможностъ да се изкаже по ловния домъ?

Специално по непубликуването на бюджета нека сме спокойни. Доста е, че на чело

на Л. О. стои човѣкъ, който „трепере надъ стотинката“ (бр. 6 на сл. „Ловецъ“). Нѣма значение, че сжщиятъ този скжерникъ на стотинкитѣ прие да му се увеличатъ представителнитѣ отъ 500 на 1000 лева месечно, въ едно време, когато, поради бездейността по запазването на дивеча, организацията въ една година отбележи намаление съ 4500 души и приходитѣ и следователно сж началени съ около 250,000 лева. Явно, че тукъ се касае за лична пестеливостъ.

Виждале, каква е истината — това знаемъ, това ви казваме. А какъвъ е бюджета, ще научите следъ три години въ отчетъ за конгреса. Три години тъмнина — три дни дивки свѣтлина. Който презъ тая късичка светлинка може да види нашето ловно дѣло въ истинското му положение, нека се похвали. Ние го виждаме обаче само въ единъ видъ: дивечѣтъ намалява и се довършва, а и организацията взе да намалява съ по 4500 души на година.

София — Пирински. Моля, обяснете ми, защо очитѣ на бѣлитѣ питомни зайци сж червени?

Отговоръ. Бѣлиятъ цѣтъ и червенитѣ очи на тия питомни зайци се дължатъ на израждане, вследствие кръвосмѣшение. Израждането се изразява въ това, че организмътъ не може да изработва пигментъ (багрилно вещество) въ космитѣ и въ ципата на очитѣ. Космитѣ безъ такъвъ пигментъ оставатъ бѣли. Сжщо така ципата на очитѣ, щомъ нѣма своя естественъ пигментъ, остава бѣла и презъ нея се виждатъ кръвоноснитѣ капилярни сждове, поради което окоото изглежда червено. Туй състояние на организма се нарича албинизмъ. Албинизмъ е често разпространенъ въ мишкитѣ и плъховетѣ, срѣща се и въ дивеча: бѣли сърни, косови, елени. (Гл. бр. 10 сл. Ловна просвета год. I за елени — албинисти въ Царското ловище при Кричимъ).

Дробинка О. О. Д-во

1-ва българска модерна фабрика за ловни сачми

Постояненъ складъ на сачми и олово при

Ф. ЦВИКИ

ул. Царибродска № 31 — ВАРНА

Разполага съ готови на складъ първокачествени ловни сачми

СИТНИ: № № 10, 8, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 1|0, 2|0

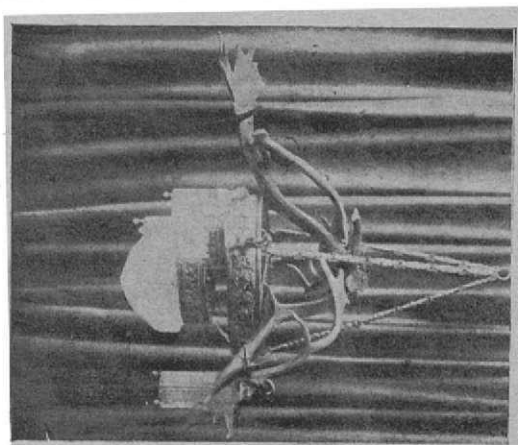
ЕДРИ: № № 3|0, 4|0, 5|0, 6|0, 7|0, 8|0

които предлага на износни цени въ брой

ФРАНКО СКЛАДА ВАРНА

На Господа ангросиститъ при поръчки надъ

1,000 к^о специални цени.

ЕЛЕНОВИ РОГА

ЗА ЗАКАЧАЛКИ, ДРЪЖКИ, ПОЛЮЛЕНИ

необходимо украшение за всѣка
ловна кжща и ловни канцеларии

въ неограничено коли-
чество и на килограмъ

продава

С. КЛАНКОВЪ

Плѣвенъ, VII кварталъ

ЛОВЦИ,
искате ли да яздите
съ удоволствие и безъ
неприятности, снабде-
те се съ
**АНГЛИЙСКИТЪ
ВЕЛИСОПЕДИ
ЧАЛЕНЖЪ**
тъ конкуриратъ по своята
цена, здравина, лекъ вър-
вежъ и елегантностъ
всички други марки.
Главни представ. за България
**ЛАЗАРЪ Т. КАСАБОВЪ и БРАТЪ
ТАТАРЪ ПАЗАРДЖИКЪ**

ДРОГЕРИЯ
Н. ДИМИТРОВЪ & С-ие
Т. ПАЗАРДЖИКЪ

известява че има на
складъ всички
**ЛОЗАРСКИ И
ВИНАРСКИ артикули**

ДО ГОСПОДИНЪ

Ив. Денебаровъ
капитанъ отъ флотата
улица Варковска №

гр. (село) Варна

ОКОЛИЯ

Редакцията на „ЛОВА ПРО-
СВѢТА“ дава безплатно всички
справки на ловцитѣ относно
ловно оръжие, припаси, ловни
кучета и пр. Посочва адреси
на реномирани фирми.
Достатъчно е да се обърнете
съ една пощенска картичка до
Редакцията на „ЛОВНА ПРОСВѢТА“

Ловна просвѣта

Приема за печатане обяви и
реклами при следнитѣ условия
На корицитѣ за кв. см. 2'50 л.
на специалнитѣ реклам-
ни листове 1 50 л.
Обявитѣ да се изпращатъ на
адресъ „Ловна просвѣта“ —
„Патриархъ Ефтимий № 90.“

**ПАРФЮМЕРИ
ДЕ ЖЕНЕВЪ
ЕВГЕНИ П. ГЕОРГИЕВЪ**
СОФИЯ

Пл. Св. Недѣля, 13, жъла Донд. и М. Луиза

НИКОЛА ХОЛЕВИЧЪ

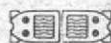
АДВОКАТЪ

Ул. Царъ Борисъ, 18
ВАРНА

Защищава дѣла
предъ всички сѣдили-
ща въ Царството

Д-ръ Л. Каблешковъ

хирургъ-зъболекаръ

ул. „Прѣславъ“ № 2
СОФИЯ

П. Ив. Обущаровъ

ТЪРГОВЕЦЪ

ул. „Златарска“ № 24

Т.-Пазарджикъ

Ловни материяли,
европейски сачми, ло-
вень барутъ; разни
лозарски и ножарски
стоки; зеленчукови
семена; вжарски сто-
ки и вейлки.

Цени най-износни.

**Василь Василевъ
Драговъ и С-ие**

Търговецъ на
дървенъ материялъ

Гара Т.-Пазарджикъ

АБОНАТИ И ПРИЯТЕЛИ НА „ЛОВНА ПРОСВѢТА“

Желаете ли списанието да се подобри
още повече и да задоволи напълно
всички Ваши изисквания?

За това е потребно всѣки единъ отъ
Васъ да запише само единъ свой
другаръ за абонатъ на списанието.
Точния му адресъ да се съобщи съ
пощенска карта на редакцията.